

Sak: 18/01966-3

Dato: 29.05.2018

Saksliste til studieprogramutvalget på HHUiS 05.06.2018

Sak 6/18: Gjennomgang av studier 2018: Master i økonomi og administrasjon og Bachelor i rettsvitenskap

Saken gjelder: Utdanningsinstitusjonene har frist til utgangen av 2018 med å tilfredsstille de nye kravene som ble tatt inn i Studietilsynsforordningen i 2017. Alle bachelor- og masterstudier på UiS gjennomgås derfor opp mot disse kravene, etter en egen rapportmal utarbeidet av UiS. Prosedyren kalles: *Gjennomgang av studier 2018*. Rapportene skal behandles av et kompetent utvalg på fakultetet, som gir sin tilråding til dekan om hvorvidt studiet tilfredsstillende og reakkreditering kan anbefales, eller om tiltak bør iverksettes. På HHUiS er det studieprogramutvalget som skal behandle disse rapportene. Endelig beslutning om reakkreditering gjøres av utdanningsutvalget. To av rapportene er nå klar til behandling. Det gjenstår én rapport: Master i regnskap og revisjon. Denne vil studieprogramutvalget få til behandling i første møte etter sommeren. Etersom Bachelor i økonomi og administrasjon er pilot for den ordinære reakkrediterings-ordningen på UiS er dette studieprogrammet unntatt kravet om gjennomgang i 2018.

Sakspapirer: Rapport om revidering av Master i økonomi og administrasjon og rapport om revidering av Bachelor i rettsvitenskap.

Forslag til vedtak:

Alle vurderte kriter anses oppfylt i Master i økonomi og administrasjon og studiets akkreditering anbefales videreført.

Alle vurderte kriter anses oppfylt i Bachelor i rettsvitenskap og studiets akkreditering anbefales videreført.

Sak 7/18: Gjennomgang og planlegging av studieplassene på Handelshøgskolen

Saken gjelder: Styret ved UiS fastsetter hvert år opptaksrammer for studieprogrammene. Utdanningsdirektøren har bedt om forslag til opptaksrammer for studieprogrammene på Handelshøgskolen.

Sakspapirer: Gjennomgang og planlegging av studieplassene på Handelshøgskolen.

Forslag til vedtak:

Studieprogramutvalget foreslår å øke opptaksrammen på Master i regnskap og revisjon med 10 studieplasser. Utover dette ønsker studieprogramutvalget å beholde de samme opptaksrammene som ved opptak i 2018. Studieprogramutvalget foreslår altså følgende opptaksrammer:

<i>Studieprogram</i>	<i>Opptaksplasser</i>
<i>Bachelor i økonomi og administrasjon</i>	<i>175 + 12 (fra femårig Master i økonomi og administrasjon)</i>

<i>Bachelor i rettsvitenskap</i>	<i>58</i>
<i>Master i regnskap og revisjon</i>	<i>35</i>
<i>Master i økonomi og administrasjon</i>	<i>119 + 8 (fra femårig Master i økonomi og administrasjon)</i>

Kjønnskvoltering: Studieprogrammene trenger ikke kjønnskvoltering.

Engelske navn: De engelske navnene på studieprogrammene vurderes å være tilfredsstillende.

Sak 8/18: Orientering om pilot for reakkreditering: Bachelor i økonomi og administrasjon

Saken gjelder: Bachelor i økonomi og administrasjon kjøres i 2018 som pilot for den nye reakkrediteringsordningen på UiS. Dette innebærer at bachelorstudiet gjennomgås av en komité, opp mot kravene i Studietilsynsforskriften og Studiekvalitetsforskriften. Komiteen skal også gi råd om videre utvikling av studiet. Komiteens arbeid skal munne ut i en rapport med en anbefaling om hvorvidt studiet bør reakkrediteres eller ikke. Rapporten går videre til dekan og deretter til vedtak om reakkreditering i Utdanningsutvalget. Komiteen består av Ola Barkved, Thomas Laudal, Lene K. Hoff, Henrik Find Fladkjær fra Aalborg Universitet, Paul A. Boxill fra Bate og Sindre T. Johnsen (student). Komiteen holdt dagsmøte fredag 25.05 og er nå i gang med å utarbeide rapporten. Den vil ikke være ferdig til møtet i studieprogramutvalget 05.06. Komitémedlemmene Lene og Ola vil derfor orientere muntlig om en del av de refleksjonene komiteen har gjort. Se også sak 9/18.

Sak 9/18: Forslag til ny studiestruktur på Bachelor i økonomi og administrasjon og Master i økonomi og administrasjon

Saken gjelder: Prodekan for utdanning legger med dette fram forslag til endringer i studiestruktur i Bachelor i økonomi og administrasjon og Master i økonomi og administrasjon.

Saksframlegg: Forslag til ny studiestruktur på Bachelor i økonomi og administrasjon og Master i økonomi og administrasjon.

Forslag til vedtak:

Studieprogramutvalget på HHUiS anbefaler å innføre den foreslåtte nye studiestrukturen for Bachelor i økonomi og administrasjon og for Master i økonomi og administrasjon.

Sak 10/18: Kvalitetsrapport for Handelshøgskolen UiS

Saken gjelder: Studieprogramutvalget får kvalitetsrapport for Handelshøgskolen UiS til orientering og med muligheter til å komme med innspill. Kvalitetsrapporten er utarbeidet for å tilfredsstille Studiekvalitetsforskriftens krav til dokumentasjon.

Sak 11/18: Eventuelt

Saksbehandler: Lene Hoff, tlf.: +47 51 83 13 34

Rapport om
revidering av bachelorstudium

Bachelor i rettsvitenskap

180 studiepoeng

Handelshøgskolen

29. mai 2018

Revideringen er gjort i samsvar med prosedyre og kriterier fastsatt av
utdanningsutvalget 23. mai 2017

Innledning

Nye forskrifter fra Kunnskapsdepartementet og NOKUT ligger til grunn for denne gjennomgangen av studiene ved UiS. Departementet har bedt institusjonene om å gjennomgå studiene innen utgangen av 2018 for å sikre at de tilfredsstillende nye standarder og kriterier.

Rapporten skal gjøre rede for og begrunne hvordan studiet oppfyller nye krav som blir stilt til revidering av akkreditering. Det vises til dokumentene [Gjennomgang av studiene ved UiS for revidering av akkreditering 2018](#) og [Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger](#), fastsatt av utdanningsutvalget 23. mai 2017.

Det vises også til brev fra prorektor og utdanningsdirektøren av 30. juni 2017.

Andre dokumenter og ressurser for gjennomgangen finnes på et [eget område på ansattssidene](#).

Innhold i rapporten:

1. Generell oversikt over studiet
2. Vurdering i henhold til kriterier
3. Dekanens vurdering og tilråding

Rapporten med dekanens tilråding skal sendes utdanningsdirektøren for videre behandling.

1 Generell oversikt over studiet

Navn, kvalifikasjon og oppstart
Norsk navn på studiet: Bachelor i Rettsvitenskap
Engelsk navn på studiet: Bachelor in Law
Kvalifikasjon (grad) som studiet fører fram til (på originalspråket) (også tittel dersom relevant): Bachelor i rettsvitenskap

Type studium (kryss av)	
☒	Campus-/stedbasert studium
☐	Samlingsbasert studium
☐	Desentralisert studium ved annet studiested (oppgi studiested)
☐	Nettstudium
☐	Nettstudium med fysiske samlinger
☐	Fellesgrad

Studiet tilbys som (kryss av)	
☒	Heltidsstudium
☐	Deltidsstudium

Behandling i fakultet	
Organ og dato:	Vedtak (lim inn vedtaksteksten):
Studieprogramutvalget HH-UiS 05.06.2018	

2 Vurdering

Studiet skal vurderes i henhold til følgende akkrediteringskriterier gitt i NOKUTs tilsynsforordning (STF) og departementets studiekvalitetsforordning (SKF)¹:

1. Informasjon om studiet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling. STF §2-1(2)

Med informasjon menes det som framgår av studieplanen og tilknyttet informasjon om studietilbudet.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må gjennomgå informasjon om studietilbudet og sjekke at den er korrekt, objektiv, oppdatert og lett tilgjengelig.

Vurdering: Studieinformasjon på nett blir gjennomgått av administrasjon og fagmiljø på HHUis i forbindelse med program- og emnerevisjonen hver høst og SKAs gjennomgang av studieinformasjon, også om høsten. Studieinformasjonen for Bachelor i rettsvitenskap vurderes å være korrekt, objektiv, oppdatert og lett tilgjengelig.

Eventuelle tiltak: Ingen

2. Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn. STF 2-2(1)

Kravene i STF §2-2(1) er ikke nye, men anses å være så sentrale i regelverket at fagmiljøene bør gjennomgå og vurdere læringsutbyttebeskrivelsene innen utgangen av 2018.

Kunnskapsdepartementet har spesielt bedt om at institusjonene i sine gjennomganger av studiene skal «skrive gode og relevante læringsutbyttebeskrivelser for studieprogrammene». (Brev fra KD, 23. juni 2017) For ytterligere informasjon og føringer om krav til læringsutbyttebeskrivelsene, se:

- NOKUTs veiledninger: Veiledning om akkreditering av studietilbud, mai 2017
- NOKUTs evalueringer: Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser, Sluttrapport 2015 samt fagområderapporter

Krav til gjennomgangen: Enhetene må gjennomgå studiets læringsutbyttebeskrivelser på programnivå og vurdere om de er gode og relevante, i tråd med NKR, forankret i fagmiljøene og viser studiets profil.

Vurdering: Studiet har læringsutbyttebeskrivelse utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Læringsutbyttebeskrivelsen gjennomgås årlig av studieprogramleder og fagmiljø som en del av program- og emnerevisjonen. Læringsutbyttebeskrivelsen vurderes å være god og relevant og betegnende for studiets profil.

Eventuelle tiltak: Ingen

¹ I denne delen er forskriftstekster markert med uthevet skrift og kommentarer med ordinær skrift (stort sett hentet fra merknadene til forskriftene og NOKUTs veiledning). Vurderingene og eventuelle tiltak skrives inn i tekstbokser.

3. Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. STF §2-2(6)

Fagmiljøet må kunne fremvise en tilstrekkelig relevant gjensidig kobling mellom FoU/KU-virksomheten og studietilbudet og hvordan studentene introduseres for FoU/KU i løpet av studiet.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere om det drives tilstrekkelig forskningsvirksomhet i alle studiets sentrale deler og om studiet legger godt til rette for at studentene møter forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom studiet.

Vurdering:

Kravet anses tilfredsstillende ivaretatt.

Ved Handelshøgskolen vil det fra 1. august 2018 være 8 vitenskapelig ansatte som er knyttet til Bachelor i rettsvitenskap (inkludert to toerstillinger, samt en som begynner i førsteamanuensisstilling den 1. august). 7 av disse driver kontinuerlig forskningsvirksomhet knyttet til emner som tilbys på Bachelor i rettsvitenskap, den siste er i en lektorstilling og fokuserer for tiden mest på selve undervisningen.

Nærmere bestemt foregår det forskningsvirksomhet innenfor i hvert fall følgende av de fagområder som studiet omfatter: juridisk metode (Roger Stelander Magnussen, Erik Monsen, Ola Johan Settem), menneskerettigheter (Ola Johan Settem), tingsrett (Roger Stelander Magnussen), skatterett (Benn Folkvord og Eivind Furuseth), kontrakts/obligasjonsrett (Erik Monsen, Magnus Roald Martinussen).

Studietilbudet anses å ha sterke og relevante koblinger til rettsvitenskapelig forskning. I de aller fleste emner er det en helt naturlig og integrert del av undervisningen at studentene blir presentert for funn og standpunkter i den nyeste rettsvitenskapelige forskningen på det aktuelle fagområdet, og blir oppfordret til å ha et bevisst og aktivt forhold til slike funn og standpunkter.

For å illustrere og underbygge det ovenstående kan det gis noen helt konkrete eksempler på hvordan flere av de sentrale personene i fagmiljøet integrerer forskning og forskningsfunn i sin undervisning:

Ola Johan Settem: I emnet Norske og internasjonale rettslige institusjoner er forskningsartikler vedrørende aktuelle og omtvistede statsrettslige spørsmål satt opp på pensumlisten. Det er en del av undervisningen i emnet å innvie studentene i pågående og aktuelle debatter innenfor rettsvitenskapen på de fagområder emnet omfatter, slik som forholdet mellom Stortinget og Regjeringen anskueliggjort gjennom Stortingets anmodningsvedtak, eller avgivelse av nasjonal suverenitet ifølge Grunnloven § 115. Studentene inviteres til aktivt å delta i seminardiskusjoner omkring slike problemstillinger, og komme med sine argumenter både for og mot de standpunkter som forfektes i forskningslitteraturen. I emnet Rettsstat og menneskerettigheter blir også studentene innviet i pågående og aktuelle debatter på menneskerettighetsfeltet, og de blir konfrontert med funn og standpunkter fra Settems egen forskningsvirksomhet, både tidligere og pågående, og oppfordret til å innta egne selvstendige standpunkter.

Benn Folkvord: I emnene selskapsrett og skatterett brukes caser fra forskningen som grunnlag for diskusjon i klassen, og rettspolitiske temaer danner grunnlaget for klassesdiskusjon.

Erik Monsen: I juridisk metode I blir studentene bedt om å reflektere omkring forholdet mellom såkalte «prinsipper» (eller «grunnsetninger» og lignende begreper) og reelle hensyn, herunder det som i fagets lærebok blir kalt «kvalifiserte reelle hensyn». I denne sammenhengen vises studentene til forskningsartikkelen «I prinsippet prinsipiell ...» av Hans Petter Graver. På hvert enkelt rettsområde er det noen sentrale materielle verdier som kan være retningsgivende for problemutvikling og -formulering, samt for den rettslige argumentasjonen. Dette er en tematikk som har blitt tatt opp i nyere forskning, da gjerne ved bruk av en «prinsipp»-terminologi. Når studentene blir bedt om å sette seg inn i og reflektere over slike diskusjoner, får de et innblikk i nyere forskning.

Magnus Roald Marthinussen: I emnet Kontraktsrett 2 er funn og synspunkter i nyere rettsvitenskapelig forskning en integrert del av undervisningen.

Eventuelle tiltak: Studieleder vil arbeide for ytterligere å bevisstgjøre samtlige emneansvarlige/undervisere om hvor viktig det er å integrere aktuell rettsvitenskapelig forskning i undervisningen, slik at studentene opplever undervisningen som aktuell, problemorientert og hentet rett fra den spennende og dramatiske rettsvitenskapelige forskningsfronten.

4. Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå. STF §2-3(5)

For forskningsvirksomheten i bachelorutdanningene gjelder bestemmelsen i STF §2-3(5). I sine kommentarer til bestemmelsen slår NOKUT fast at det vil kreves større forskningsaktivitet knyttet til et masterstudium enn til et bachelorstudium. Merk for øvrig at NOKUT vil kreve at virksomheten i fagmiljø som driver studier innen en doktorgradsplattform skal holde «høy internasjonal kvalitet» uavhengig av studienivå. Kravet er ikke operasjonalisert.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere forskningsvirksomheten og forskningsresultatene til fagmiljøet i programmet i forhold til enhetens egne målsettinger og kravet om at fagmiljøet skal kunne vise til resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå. Enhetene må vurdere om fagmiljøets kompetanse og forskning er relevant for studietilbudet.

Vurdering: De seks førstekompetente (inkludert to toerstillinger) i fagmiljøet tilknyttet studietilbudet driver kontinuerlig forskningsvirksomhet og faglig utviklingsarbeid innenfor fagområder som er omfattet av studiet.

Av dokumenterte resultater fra 2013-2017 av kan følgende fremheves:

Benn Folkvord (professor):

Norsk Bedriftsskatterett, 9 utgave, 1267 sider sammen med Furueth og Ferdowski. Gyldendal.

Tax Avoidance Revisited: Exploring the Boundaries of Anti-Avoidance Rules in the EU BEPS Context, European association of Tax Law Professors, National report 2015.

Utbytte, Lovlige og ulovlige tilpasninger til skattereglene, 302 s. Gyldendal akademisk 2013.

- # Aktuell bedriftsbeskatning, 208 s, Gyldendal akademisk, 2013 (red. sammen med Ole Gjems-Onstad).
 - # Corporate income tax subjects, kapitel i bok. (EATLP 2013).
 - # The Burden of Proof in Tax Matters, kapitel i bok. (EATLP 2013).
 - # Tilpasninger til reglene om avskåret rentefradrag. (Tidsskrift for skatt og avgift nr 4, 2015).
 - # Hva er igjen av den ulovfestede omgælsesnormen etter Rt 2014 s. 227 «Tangen», (Tidsskrift for skatt og avgift nr 2, 2015).
 - # Corporate income tax and the international challenge, Nordic Tax Journal, no. 2/2014, sammen med Michael Riis Jackobsen.
 - # Surcharges and Penalties in Tax Law, European association of Tax Law Professors, National report 2014.
 - # Tvangslønn (Tidsskrift for skatt og avgift nr. 3, 2012).
 - # Nøytral skattlegging av finansielle instrumenter, (Praktisk økonomi og finans nr. 1, 2012).
- Magnus Roald Marthinussen (dosent):
- # Forbrukerkjøp, 3. Utg. 2016 CappelenDamm (Consumer Sales Law)
- Roger Stelander Magnussen (førsteamanuensis):
- # Ulovfestede ekstinktive godtroerverv. Det juridiske fakultet, Universitetet i Tromsø Norges arktiske universitet 2015 1004 s. UiT.
- Ola Johan Settem (førsteamanuensis):
- # Applications of the 'Fair Hearing' Norm in ECHR Article 6(1) to Civil Proceedings. Springer Science+Business Media B.V. 2016 (ISBN 978-3-319-24881-3) 518 s. UiB.
 - # Subsidiaritetsprinsippet og skjønnsmarginen i EMK-retten. *Jussens venner* 2016 ;Volum 51.(3) s. 119-141. UIS.
- Lana Bubalo (førsteamanuensis, tiltrer 1. august 2018):
- # Bubalo, L., „Obligatorisk lisens i internasjonal, komparativ og bosnisk rett", Ny Juridisk Revy (Nova Pravna Revija), nr. 2/2013;

Erik Mosen (professor II):

Mosen, Erik.

Erstatning for utbedringskostnader – kritikk av HR-2017-515 og løsning inspirert av deliktsreglene. Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett 2017 ;Volum 2.(3 - 4) s. 241-267

UiB

Mosen, Erik.

Disgorgement damages in Norwegian law. : Springer International Publishing Switzerland 2015 9 s.

UiB

Mosen, Erik.

Legalitetsprinsippet og tvangsmessig gjennomføring av vask og stell i institusjon i medhold av et snevert, ulovfestet hjemmelsgrunnlag. En kommentar til Sårstelldommen i Rt. 2010 s. 612. I: Undring og erkjennelse. Festskrift til Jan Fridthjof Bernt 70 år. Fagbokforlaget 2013 ISBN 978-82-450-1253-8. s. 419-430

UiB

Mosen, Erik.

Om krav til innholdet i en fristavbrytende nøytral reklamasjon. En kommentar til Rt. 2012 s. 1779 (Victocor-dommen). Tidsskrift for forretningsjus 2013 (2) s. 97-115

UiB

Eivind Furuseth (førsteamanuensis II):

I tillegg til prosjekt sammen med professor Benn Folkvord (jf. ovanfor) kan det vises til:

Furuseth, Eivind.

En sammenligning av gjennomskjæringsregelen og "principal purposes test". Skatterett 2016 ;Volum 34.(4) s. 291-319

BI

Furuseth, Eivind.

Nordic News 2/2015. Nordic Tax Journal 2016 ;Volum 2. s. 150-168

BI

Furuseth, Eivind.

Norway: Dividend; Article 10 of the Nordic tax treaty. I: Tax treaty case law around the globe 2015. International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) 2016 ISBN 9783707333817. s. 163-168

BI

Furusest, Eivind.

Norway: GE healthcare case - Hybrid entity. I: Tax treaty case law around the globe 2015. International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) 2016 ISBN 9783707333817. s. 51-56

BI

Furusest, Eivind.

Nordic News 1/2015. Nordic Tax Journal 2015 ;Volum 1. s. 60-80

BI

Furusest, Eivind.

Er dommer fra EU-domstolen en relevant rettskildefaktor ved tolkning av skatteavtaler?. I: Høyt skattet. Festskrift til Frederik Zimmer. Universitetsforlaget 2014 ISBN 978-82-15-02213-0. s. 214-231

UiO

Gjems-Onstad, Ole; Furusest, Eivind.

Praktisk internasjonal skatterett og internprising. Gyldendal Juridisk 2013 (ISBN 978-82-05-45504-7) 464 s.

BI UiO

Eventuelle tiltak: Kravet anses tilfredsstillende ivaretatt. "Produksjonen" av publikasjonspoeng fra de faste rettsvitenskapelig ansatte ved HH bør imidlertid intensiveres. Vi vil arbeide kontinuerlig for å få opp tempoet i og kvaliteten på forskningen hos alle de rettsvitenskapelig ansatte, herunder prøve å unngå at personer i førsteamanuensisstilling må benytte store deler av sin tid og sine krefter på studieadministrativ ledelse.

5. Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet. STF §2-3(1)

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet omfatter personer som direkte og regelmessig gir bidrag til utviklingen, organiseringen og gjennomføringen av studietilbudet. Presiseringen er ment å inkludere personer med ulike typer bidrag inn i studietilbudet i tillegg til undervisning, veiledning eller annen tilrettelegging for læring.

Fagmiljøet skal være tilstrekkelig stort, stabilt over tid og ha den kompetansen som er nødvendig for å sikre at studentene får det forventede læringsutbyttet og at studiet har god sammenheng, progresjon og faglig bredde.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere om fagmiljøet direkte knyttet til studiet er tilstrekkelig stort til å ivareta undervisning, veiledning og FoU/KU tilknyttet studietilbudet. Videre skal det vurderes om fagmiljøets kompetanse er tilstrekkelig bred til å dekke studiets fag og emner.

Vurdering: Det rettsvitenskapelige fagmiljøet som er direkte knyttet til rettsvitenskapsstudiet består av de 8 rettsvitenskapelig ansatte ved Handelshøgskolen: 2 fast ansatte professorer/dosenter, 3 fast ansatte førsteamanuensiser (inkludert en som begynner 1. august 2018), 1 universitetslektor og 2 professor II/førsteamanuensis II. I tillegg kommer øvrige rettsvitenskapelig ansatte ved Universitetet i Stavanger (3 lektorstillinger ved samfunnsvitenskapelig fakultet, 2 lektorstillinger og en professor emeritus ved helsevitenskapelig fakultet). Disse integreres i fagmiljøet ved hjelp av faste møtepunkter som fagluncher og seminarer om rettsvitenskapelige temaer, og 3 av dem bidrar med regelmessig undervisning på rettsvitenskapsstudiet (Svein Erik Høie, Turid Bie, Ane Kristine Bendixen).

Det foregår for tiden en ytterligere oppbygging av det rettsvitenskapelige fagmiljøet ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, knyttet til en satsing på videreutdanningen "juss i barnevernet" (UiS gikk seirende ut av en anbudskonkurranse i denne forbindelse). Så fremtiden for det rettsvitenskapelige miljøet ved UiS ser lys og lovende ut, samtidig som man fortsatt må jobbe hardt og kontinuerlig for å bygge det ytterligere opp og vedlikeholde det.

Det fagmiljøet som er direkte knyttet til rettsvitenskapsstudiet (de 8 som er ansatt ved HH + de 3 ved øvrige fakulteter som regelmessig bidrar med undervisning) anses i seg selv tilstrekkelig stort, stabilt over tid og kompetent til å sikre studentene det nødvendige læringsutbytte og den nødvendige oppfølging. Det finnes også ytterligere rettsvitenskapelig ansatte ved UiS som har kompetanse som kan nyttiggjøres ved behov og bidrar til å gjøre miljøet ekstra robust. I tillegg kan det nevnes at flere høyt kompetente eksterne fagpersoner er inne og leverer undervisning på studiet på regulær basis (for eksempel advokat Liv Shelby og professor Johan Giertsen på kontraktsrett I, PhD-stipendiat Lars Kvestad på rettskultur, professor Asbjørn Strandbakken på familierett).

Denne vurderingen må ses i lys av det begrensede antallet studieplasser på rettsvitenskapsstudiet. Antallet studenter som tas opp hvert år er 58. Bachelorstudiet er 3-årig, og omfatter ikke noen egen bacheloroppgave. Til gjengjeld er det obligatoriske oppgaveinnleveringer på hvert emne gjennom hele studieløpet (med unntak av ex phil). Undervisningen består av forelesninger og seminarer, og studenter skriver innleveringsoppgaver som skal rettes og eksamener som skal sensureres. Fagmiljøet er tilstrekkelig stort til å følge opp disse kjerneelementene i den oppfølging studentene skal gis.

Kompetansen i fagmiljøet er tilstrekkelig bred til å dekke emnene på studiet. Blant de 11 UiS-ansatte som er knyttet til rettsvitenskapsstudiet er i hvert fall følgende fagkompetanse representert: juridisk metode (Erik Monsen, Roger Stelander Magnussen, Ola Johan Settem, Truls Ellingsæther), forvaltningsrett (Truls Ellingsæther, Svein Erik Høie, Erik Monsen, Ola Johan Settem, Eivind Furuseth), statsforfatningsrett (Ola Johan Settem), folkerett (Ola Johan Settem, Lana Bubalo), EU/EØS-rett (Lana Bubalo, Eivind Furuseth), menneskerettigheter (Ola Johan Settem), tingsrett (Roger Stelander Magnussen), erstatningsrett (Roger Stelander Magnussen, Lana Bubalo), arbeidsrett (Svein Erik Høie), selskapsrett (Benn Folkvord), skatterett (Benn Folkvord, Eivind

Furuseth), kontrakts/obligasjonsrett (Magnus Roald Martinussen), barnerett (Turid Bie), familierett (Ane Kristine Bendixen).

Eventuelle tiltak: Kravet anses tilfredsstillende ivaretatt. Uansett arbeides det kontinuerlig med ytterligere å styrke fagmiljøet gjennom nyansettelser, m.v. Jf. også kommende punkt.

6. Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå: For studietilbud på bachelornivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse. STF §2-3(4)

Merk særskilte bestemmelser om fagmiljø for studier på 30 sp eller mindre i STF § 2-4.

Kravene i STF §2-3(4) er ikke nye, men anses å være så sentrale i regelverket at det må kunne dokumenteres at alle studier oppfyller kompetansekravet.

Fagmiljøet omfatter personene som direkte og regelmessig gir bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av studietilbudet. Ansatte i hovedstilling er ansatt i minst 50 prosent stilling ved UiS.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må gjennomgå fagmiljøet knyttet til det enkelte studiet og vurdere om kravene i STF §2-3(4) er oppfylt.

Vurdering: Selv om fagmiljøet knyttet til rettsvitenskapstudiet i seg selv er tilstrekkelig stort og stabilt og kompetent (jf. forrige punkt) er det et forbedringspotensiale når vi kommer til det spesifikke kravet om at minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen, det vil si ved HH.

Grovt regnet utgjør undervisning på BRV 3,2 årsverk. Et emne regnes som cirka 20 % av en fulltidsstilling, 16 emner på tilsammen 170 sp = 3,2 årsverk (16x0,2), i tillegg kommer studielederrollen som formelt regnes som 20 % av en fulltidsstilling (reelt dreier det seg om mye mer), men for å holde fokus på selve undervisningssituasjonen holdes studielederrollen utenfor.

Pr nå (inneværende studieår) blir følgende emner levert av ansatte i hovedstilling ved HH innenfor rammen av deres ordinære arbeidstid:

- Norske og internasjonale rettslige institusjoner
- Erstatningsrett
- Tingsrett
- Juridisk metode II
- Selskapsrett
- Kontraktsrett II
- Forvaltningsrett II

Følgende emner blir levert av ansatt i hovedstilling utenfor ordinær arbeidstid:

- Rettsstat og menneskerettigheter

Følgende emner blir levert av andre, enten øvrige UiS-ansatte, personer i toerstilling eller personer på timekontrakt:

- Juridisk forprøve (ekstern)
- Forvaltningsrett I (UiS-ansatt)
- Familie-og barnerett (dels UiS-ansatte, dels ekstern)
- Kontraktsrett I (eksterne)
- Juridisk metode I (professor 2)
- Rettskultur og komparativ rett (ekstern)
- Arbeidsrett (UiS-ansatt)
- Skatterett I (ekstern)

Grovt regnet blir det da slik at cirka 1,4 årsverk (0,2 x 7) av undervisningsårsverkene leveres av ansatte i hovedstilling ved HH innenfor deres ordinære arbeidstid, det vil si under 50 % av de 3,2 undervisningsårsverkene knyttet til studiet. Kommende studieår vil vi få en fast ansatt til (fra 1. august), og vedkommende forventes å kunne ta unna 0,3 til 0,4 av årsverkene knyttet til bachelorstudiet. Dette vil i så fall bringe oss over kravet på 50 %, men ikke med særlig god margin. Det må derfor arbeides videre for å øke antallet ansatte i hovedstilling ved HH.

Når det gjelder kravet om at det skal være ansatte med førstestillingskompetanse på de sentrale delene av studiet, anses dette oppfylt, samtidig som det også er et forbedringspotensial. Følgende av emnene leveres av ansatte i hovedstilling ved HH og med førstekompetanse: NIRI og Rettsstat og menneskerettigheter på 3. semester, tingsrett og erstatningsrett på 4. semester, selskapsrett på 5. semester og kontraktsrett II på 6. semester. Følgende emner leveres helt eller delvis av øvrige fagpersoner med førstekompetanse: familie-og barnerett (ekstern foreleser), juridisk metode I (professor 2) og kontraktsrett I (ekstern foreleser) på 2. semester. Studentene får altså undervisning av personer med førstekompetanse på alle studieår, og på andre og tredje studieår, etter hvert som nivået stadig heves, leveres mesteparten av undervisningen av personer med førstekompetanse.

Når det gjelder kravet om at fagmiljøet tilknyttet studiet skal bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse, anses også dette oppfylt. Fra 1. august er det 6 ansatte i hovedstilling ved HH, og av disse har 5 førstekompetanse, det vil si cirka 83 %. Om vi regner fagmiljøet tilknyttet studiet som de 6 i hovedstilling ved HH + to toerstillinger (Erik Monsen og Eivind Furuseth) og de 3 UiS-ansatte som bidrar på studiet på regulær basis (jf. Punkt 5), så har 7 av 11 førstekompetanse, det vil si cirka 64 %.

Eventuelle tiltak: Fremover må vi fortsette å ha fokus på kravet om at minst 50 % av årsverkene skal leveres av ansatte i hovedstilling ved HH. Et første tiltak er å få Lana Bubalo, som begynner 1. august, godt i gang med å levere undervisning.

To øvrige tiltak anbefales:

1. Få lyst ut en ny førsteamanuensis/lektor-stilling, med en klar målsetning om å få ansatt noen som enten allerede har førstekompetanse eller som er iferd med å opparbeide seg det (typisk: personer i slutten av et PhD-løp ved en annen institusjon).
2. Få lyst ut en stipendiatstilling med fokus på skatterett, for å bygge ut vår spisskompetanse på skatterett gjennom tilførsel av ytterligere førstekompetanse på dette rettsområdet.

7. Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse. STF §2-3(2)

Utdanningsfaglig kompetanse omfatter UH-pedagogikk og didaktikk samt kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring. UHR sine retningslinjer for pedagogisk basiskompetanse angir minimumskravene for vitenskapelig ansatte. Institusjonene er pålagt å sørge for at den enkelte og miljøene kan oppdatere og utvikle sin utdanningsfaglige kompetanse. Institusjonelle fellesordninger for utdanningsfaglig kompetanse og merittering er under arbeid med tanke på igangsetting fra 2018.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse og behov for enhetsspesifikke tiltak.

Retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse på UiS sier følgende:

«Dokumentert relevant praktisk-pedagogisk kompetanse på grunnlag av utdanning eller undervisning og veiledning» er et kriterium for ansettelse i stilling som professor, dosent, førsteamanuensis, førstelektor, universitetslektor og universitetslærer, jf forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger.

Pedagogisk kompetanse dokumenteres med

- vitnemål/kursbevis fra kurs i universitets- og høyskolepedagogikk eller annen relevant formell pedagogisk utdanning knyttet til høyere utdanning,
- FOU arbeid som artikler/kapitler i bøker/tidsskrifter
- presentasjoner på konferanser der undervisning og utdanning er tema»

Retningslinjene har vært gjeldende siden 1994, men ble oppdatert i 2013.

Ikke alle ansatte på Handelshøgskolen på UiS kan dokumentere pedagogisk kompetanse i tråd med UiS' retningslinjer. Dette gjelder også for fagmiljøet på Bachelor i rettsvitenskap.

Eventuelle tiltak:

Etablere variert tilbud til pedagogisk kompetanseheving på UiS/HH-UiS, deriblant alternativer til pedagogisk basiskurs for erfarne undervisere som mangler dokumentert pedagogisk kompetanse.

8. Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet. STF §2-3(3)

Kravet alle institusjoner må oppfylle er at den faglige ledelsen skal bestå av ansatte i undervisnings- og forskerstillinger og ha det formelle ansvaret for at studiet gjennomføres i henhold til studieplanen og at studieplanen utvikles. Den/de som har det faglige ansvaret må ha kompetanse til å drive kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av studiet. Felles retningslinjer og instruks for studieprogramledere er under utarbeiding med tanke på at studieprogramledere er på plass 1. januar 2018.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere hvordan de vil ivareta kravet om studieprogramledelse i studiet og størrelsen av funksjonen.

Vurdering:

Studieprogrammet har studieprogramleder i tråd med UiS' fellesinstruks. HHUIS har studieprogramutvalg i tråd UiS' fellesinstruks.

Eventuelle tiltak: Ingen

9. Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet. STF §2-3(6)

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere fagmiljøets samarbeid og nettverksaktiviteter og hvordan disse er relevante for studiet. Det er nettverkene som fagmiljøet deltar aktivt i, som skal vurderes. Det må også vurderes hvordan samarbeidet bidrar til kvaliteten i miljøets FoU-virksomhet.

Vurdering: Kravet anses oppfylt. De fleste fulltidsansatte ved HH med førstekompetanse er bevisste på å delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet, og det samme gjelder for ansatte i toerstillinger (Erik Monsen og Eivind Furuseth). Dette bidrar til kvaliteten på forskningen ved at de ansatte får diskutert sin forskningsvirksomhet med fagfeller i inn-og utland, og ved at det hentes impulser ved deltagelse på seminarer, osv. Videre bidrar dette til kvaliteten på undervisningen ved at de som underviser holder seg faglig oppdatert og ved at informasjon om pågående forskningsprosjekter i inn-og utland gjør det lettere å forberede undervisning som gir studentene innblikk i tilværelsen ved forskningsfronten.

Følgende kan fremheves særskilt:

Benn Folkvord er medlem av:

Academic Committee of European Association of tax law professors

International Fiscal Association

The Nordic Tax Research Council

Ola Johan Settem deltar i følgende forskergruppe ved jur fak, UiB:

Forskergruppe for sivilprosess

Roger Stelander Magnussen: har et bredt kontaktnettverk med øvrige formuesrettsekspertene på andre juridiske læresteder i Norge.

Eventuelle tiltak: Ingen spesielle tiltak er nødvendige.

10. Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart. STF §2-2(7)

Kravet innebærer at studiet settes i en internasjonal kontekst og at studentene på denne måten eksponeres for et mangfold av perspektiver. Studiets egenart vil være avgjørende for hva som er

mest aktuelt for det enkelte studieprogrammet. Ordningene for internasjonalisering skal være relevante for studiets nivå, omfang og egenart.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere hvordan studiet oppfyller kravet om ordninger som setter studiet i en internasjonal kontekst og hvordan studentene eksponeres for internasjonale perspektiver.

Vurdering: Bachelorstudiet i rettsvitenskap har fokus på de sentrale norske rettsvitenskapelige fag. Internasjonal rett og internasjonale forhold har stor betydning på de fleste rettsområder i norsk rett, og det er derfor viktig at internasjonale perspektiver og den internasjonale konteksten gis behørig plass i løpet av studiet.

Utifra studiets oppbygging og de emnebeskrivelser som foreligger, anses dette kravet for godt ivaretatt. På de fleste av emnene er hovedfokus på norsk rett og norske rettskilder, men siden internasjonale impulser og internasjonale regler gjør seg gjeldende på de fleste rettsområder er det på de fleste emner et visst fokus også på internasjonale impulser og regler.

Det kanskje aller mest sentrale er at det er en integrert del av den norske juridiske metoden at internasjonale regler og rettskilder kan ha betydning for løsningen av rettsspørsmål i det norske rettsystemet. Dette gjenspeiles i begge de to metodefagene (juridisk metode I og II), og er i spesielt fokus på juridisk metode II, hvor det i emnebeskrivelsen er spesifisert at studentene skal lære om (og mestre): "internasjonale rettskildefaktorer, og særlig om betydningen av folkerettslige regler og internasjonalt lovsamarbeid ved den norske rettsanvendelsen."

Videre er det flere emner i løpet av studiet som i stor grad eksplisitt omhandler internasjonal rett eller andre lands rett, for at studentene skal lære om den internasjonale konteksten og skjønne hvilke typer forbindelseslinjer det er mellom norsk rett og internasjonal rett. Det dreier seg om følgende emner:

*** Juridisk forprøve (1. semester): dette emnet skal gjøre studentene rustet til å kunne gyve løs på resten av jusstudiet, og tar derfor opp en rekke grunnleggende temaer og metaperspektiver. Herunder skal studentene lære litt om hva folkerett er, hvilke forbindelseslinjer det er mellom folkeretten og norsk rett, og betydningen av internasjonale rettskilder for norsk juridisk metode.

*** Norske og internasjonale rettslige institusjoner (3. semester): dette emnet er i stor grad viet nettopp til forholdet mellom norsk rett og flere sentrale internasjonale rettslige institusjoner. På dette emnet skal studentene lære mer både om folkeretten og om dennes innflytelse på den norske retten, og om EU-retten og om dennes innflytelse på den norske retten via EØS-samarbeidet.

*** Rettsstat og menneskerettigheter (3. Semester): dette emnet er viet de sentrale rettsstatlige grunnrettighetene, som vi i vår tid finner knesatt så vel i Grunnloven som i internasjonale menneskerettskonvensjoner, som EMK og SP. De internasjonale konvensjonene og den internasjonale domspraksisen knyttet til disse har en sentral plass på faget.

*** Rettskultur og komparativ rett (3. Semester): på dette emnet får studenter innsikt i rettskulturen i andre land, og skal lære å identifisere og analysere viktige likheter og forskjeller mellom rettskulturene.

Som tidligere nevnt vil internasjonale perspektiver gjerne være integrert i de mer typisk norske juridiske fagene også. Noen viktige eksempler fra emnebeskrivelsene kan fremheves:

*** Kontraktsrett II: blant de ferdigheter studentene skal tilegne seg, finner vi: "mestre tolkning og anvendelse av preseptoriske lovregler, med særlig vekt på spørsmål der lovteksten må ses i sammenheng med lovens eventuelle internasjonale forankring, lovtekstens forarbeider og lovformål samt domspraksis".

*** Erstatningsrett: studentene skal lære om "erstatningsrettens internasjonalisering".

*** Kontraktsrett I: studentene skal lære om "hovedtrekk i den internasjonale utvikling i kontraktsretten som kan få betydning for norsk kontraktsrett."

Internasjonale perspektiver går altså igjen gjennom hele det 3-årige studieløpet, på alle studieår.

Eventuelle tiltak: Ingen spesielle tiltak anses nødvendige.

11. Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant. STF §2-2(8)

Ordningene for studentutveksling skal være relevante for studiets nivå, omfang og egenart. Studiet skal ha tydelige ordninger for utveksling og informasjonen til studentene skal være lett tilgjengelig. Studiet skal ha tilstrekkelige administrative ressurser for utveksling.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere om studentenes utvekslingsmuligheter gjennom oppdaterte og bindende avtaler er tilstrekkelig omfattende og at avtaler er kvalitetssikret av fagmiljøet. Det må også vurderes om utvekslingen er godt nok innpasset i det ordinære studietilbudet og om informasjonen til studentene om utvekslingsmulighetene er god nok.

Vurdering: Kravet anses ivaretatt gjennom samarbeidet med Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen.

Utfyllende forklaring:

Helt siden oppstarten i 2011 har rettsvitenskapstudiet ved UiS vært en integrert del av et rettsvitenskapelig samarbeid mellom UiS, UiA og UiB. Det vises til følgende fra artikkel på UiS sine nettsider 13. Januar 2011:

"Den nye bachelorutdanningen i rettsvitenskap skal utvikles i et trepartssamarbeid mellom UiS, UiA og UiB.

- Dette samarbeidet kan bli både kjekt og spennende. Vi ser fram til å utvikle rettsvitenskap i samarbeid med Universitetet i Agder og Universitetet i Bergen, sier rektor Aslaug Mikkelsen ved UiS.

- Det er en del av vår strategi å bygge videre på et kompetansebelte fra Agder i sør og til Bergen i nord. Samarbeidet om rettsvitenskap vil være en viktig del av realiseringen av denne delen av strategien, sier Mikkelsen."

Bachelorutdanningen ved UiS fungerer i praksis som et alternativ til de tre første studieårene på Master i rettsvitenskap ved UiB. Det er sterke likhetstrekk mellom studieløpene, men bachelorutdanningen ved UiS har et særlig fokus på fagområder som selskapsrett, skatterett og arbeidsrett, som er rettsområder som ikke er en del av det ordinære studieløpet ved UiB. Studenter som tar bachelorgrad ved UiS og deretter master i rettsvitenskap ved UiB får dermed en rettsvitenskapelig utdanning med et litt annen faglig spissing enn om de studerte alle 5 årene ved UiB.

UiS sin bachelorgrad er altså tett knyttet til studieløpet ved juridisk fakultet ved UiB, og har vært det helt siden den startet opp. Samarbeidet med UiB har særlig to svært viktige konkrete aspekter:

*** Ifølge vår samarbeidsavtale med juridisk fakultet ved UiB godskrives vår bachelorgrad som de tre første årene på mastergraden ved UiB, noe som også er tatt inn i eksamensforskriften ved jur fak, UiB. Dette betinger at det ikke gjøres store endringer i fagsammensetning, osv, på vår bachelorgrad. Dette betyr at våre studenter kan søke seg inn på masterstudiet ved UiB etter 3 år hos oss, på basis av vgs-karakterer og tilleggs poeng, og få godskrevet de tre første årene på masterstudiet.

*** I tillegg kommer at UiB har satt av 5 (fra neste år 7) plasser på sitt masterstudium eksklusivt for UiS-studenter. De konkurrerer om disse på basis av de faglige resultatene hos oss. Dette blir en alternativ vei inn på jusstudiet ved UiB for de av våre studenter som ikke kommer inn via Samordna Opptak.

Den kombinerte effekten av disse to aspektene ved samarbeidet er at de aller fleste som fullfører bachelorgraden hos oss går videre til Master i rettsvitenskap ved UiB (dette bygger på samtaler med tidligere studenter, det kan legges til at vi p.t. holder på med en undersøkelse for å prøve å fremskaffe sikrere tall her). I praksis fungerer altså vår bachelorgrad som en integrert del av en kombinert UiS/UiB-utdanning i rettsvitenskap.

I det 5-årige utdanningsløpet i rettsvitenskap som de fleste av våre studenter gjennomfører, er det lagt opp til studentutveksling det siste studieåret ved UiB. Dette tilbudet kan også de av våre studenter som går videre ved UiB benytte seg av. Siden de fleste av våre studenter går videre ved UiB, og alle som vi snakker med ønsker å gjøre dette, fremstår det sterkt uhensiktsmessig å bygge opp en egen utvekslingsavtale for selve bachelorstudiet. En slik utvekslingsavtale kan virke forstyrrende på hele vårt gode samarbeidsforhold med juridisk fakultet ved UiB. For de av våre studenter som benytter seg av et slikt utvekslingstilbud, vil det ikke lenger være noen automatikk i at de får vår bachelorgrad godskrevet som de tre første årene ved UiB. Det er derfor ingen grunn til å tro at særlig mange, om noen, studenter hos oss kommer til å benytte et slikt tilbud.

Rettsvitenskapstudiet er altså i en svært spesiell posisjon, fordi hele studiet bygger på et samarbeidsforhold med juridisk fakultet ved UiB. Gjennom dette formaliserte samarbeidet blir kravet om studentutveksling ivare tatt gjennom muligheten for slik utveksling det siste studieåret ved UiB.

Eventuelle tiltak: Fortsette det gode samarbeidet med juridisk fakultet ved Universitetet i Bergen, som gjør at våre studenter har mulighet til å gjennomføre et 5-årig studieløp med utveksling det siste av disse 5 studieårene + fortsette arbeidet for etter hvert å kunne tilby en egen master i rettsvitenskap (den dagen vi eventuelt kan det, må vi selvsagt bygge opp egne utvekslingsavtaler).

12. For studietilbud med obligatorisk praksis må institusjonen sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet. STF§ 2-3(7)

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere fagmiljøets erfaring og kunnskaper om/fra praksisfeltet og de ordninger som finnes for systematisk kontakt mellom fagmiljø og praksisfelt.

Vurdering: Ikke relevant.

Eventuelle tiltak:

3 Dekanens vurdering og tilråding

Her gir dekanen sin vurdering og tilråding før rapporten sendes utdanningsdirektøren for videre behandling.

Dersom alle vurderte kriterier anses oppfylt:

- Studiets akkreditering anbefales videreført.

Dersom ikke alle vurderte kriterier anses oppfylt, men nødvendige omstillinger for å oppfylle kravene kan gjøres innen 31.12.2018:

- Studiets akkreditering anbefales videreført med en tiltaksplan for å oppfylle kriteriene

Dersom ikke alle vurderte kriterier anses oppfylt og nødvendig omstilling for å oppfylle kravene ikke kan gjøres innen 31.12.2018:

- Anbefaling om midlertidig utsatt opptak mens nødvendig utviklingsarbeid gjøres for at studiet skal oppfylle kravene, eller
- Tilråding og plan for utfasing og nedlegging

Dekanens vurdering og tilråding:

UiS, <dato>

<Dekanens navn>

Dekan

<Fakultetets navn>

Dokumentet er godkjent i Public 360 av dekanen selv²

² Det ønskes ikke signerte og skannede dokumenter

Rapport om
revidering av masterstudium
Master i økonomi og administrasjon
120 studiepoeng
Handelshøgskolen ved UiS
22. mai 2018

Revideringen er gjort i samsvar med prosedyre og kriterier fastsatt av
utdanningsutvalget 23. mai 2017

Innledning

Nye forskrifter fra Kunnskapsdepartementet og NOKUT ligger til grunn for denne gjennomgangen av studiene ved UiS. Departementet har bedt institusjonene om å gjennomgå studiene innen utgangen av 2018 for å sikre at de tilfredsstillende nye standarder og kriterier.

Rapporten skal gjøre rede for og begrunne hvordan studiet oppfyller nye krav som blir stilt til revidering av akkreditering. Det vises til dokumentene [Gjennomgang av studiene ved UiS for revidering av akkreditering 2018](#) og [Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger](#), fastsatt av utdanningsutvalget 23. mai 2017.

Det vises også til brev fra prorektor og utdanningsdirektøren av 30. juni 2017.

Andre dokumenter og ressurser for gjennomgangen finnes på et [eget område på ansattssidene](#).

Innhold i rapporten:

1. Generell oversikt over studiet
2. Vurdering i henhold til kriterier
3. Dekanens vurdering og tilråding

Rapporten med dekanens tilråding skal sendes utdanningsdirektøren for videre behandling.

1 Generell oversikt over studiet

Navn, kvalifikasjon og oppstart
Master i økonomi og administrasjon
Master of science in business administration
Siviløkonom Master i økonomi og administrasjon Master of science in business administration

Type studium (kryss av)	
☒	Campus-/stedbasert stadium
☐	Samlingsbasert stadium
☐	Desentralisert studium ved annet studiested (oppgi studiested)
☐	Nettstudium
☐	Nettstudium med fysiske samlinger
☐	Fellesgrad

Studiet tilbys som (kryss av)	
☒	Heltidsstudium
☐	Deltidsstudium

Behandling i fakultet	
Organ og dato:	Vedtak (lim inn vedtaksteksten):
Studieprogramutvalet 05.06.2018	

2 Vurdering

Studiet skal vurderes i henhold til følgende akkrediteringskriterier gitt i NOKUTs tilsynsforordning (STF) og departementets studiekvalitetsforordning (SKF)¹:

1. Informasjon om studiet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling. STF §2-1(2)

Med informasjon menes det som framgår av studieplanen og tilknyttet informasjon om studietilbudet.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må gjennomgå informasjon om studietilbudet og sjekke at den er korrekt, objektiv, oppdatert og lett tilgjengelig.

Vurdering:

Den nettbaserte informasjonen blir gjennomgått med jamne mellomrom i dei årlege prosessane for program- og emnerevisjon. Alle endringar i struktur, oppbygging og innhald i programmet blir umiddelbart reflektert i informasjonen om programmet på HHUis sine nettsider.

Informasjonen er gjennomgått våren 2018, og innhaldet er vurdert som korrekt, objektivt og oppdatert.

Ei mindre innvending mot informasjonen om HHUis og det aktuelle masterprogrammet er at tilgangen kunne vore betre for internasjonale studentar. Standardløysinga for HHUis sine nettsider er fortsatt på norsk, og informasjonen til internasjonale studentar er fokusert på ein faktabasert oversikt over oppbygging og innhald for sjølv programmet. Om HHUis sin organisasjon og kontekst har nettsidene mindre å by på for internasjonale studentar.

Eventuelle tiltak:

Iverksette gjennomgang av engelsk informasjon om studieprogrammet på nettet, med mål om at tilgangen til informasjon om HHUis og programmet skal være like god for utenlandske studentar som for norske studentar.

2. Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn. STF 2-2(1)

Kravene i STF §2-2(1) er ikke nye, men anses å være så sentrale i regelverket at fagmiljøene bør gjennomgå og vurdere læringsutbyttebeskrivelsene innen utgangen av 2018.

Kunnskapsdepartementet har spesielt bedt om at institusjonene i sine gjennomganger av studiene skal «skrive gode og relevante læringsutbyttebeskrivelser for studieprogrammene». (Brev fra KD, 23. juni 2017) For ytterligere informasjon og føringer om krav til læringsutbyttebeskrivelsene, se:

- NOKUTs veiledninger: Veiledning om akkreditering av studietilbud, mai 2017

¹ I denne delen er forskriftstekster markert med uthevet skrift og kommentarer med ordinær skrift (stort sett hentet fra merknadene til forskriftene og NOKUTs veiledning). Vurderingene og eventuelle tiltak skrives inn i tekstbokser.

- NOKUTs evalueringer: Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser, Sluttrapport 2015 samt fagområderapporter

Krav til gjennomgangen: Enhetene må gjennomgå studiets læringsutbyttebeskrivelser på programnivå og vurdere om de er gode og relevante, i tråd med NKR, forankret i fagmiljøene og viser studiets profil.

Vurdering:

Omtalen av læringsutbyttet bygg direkte på tilråding frå UHR-Økonomi og administrasjon, som er ein nasjonal møteplass og arena for strategisk og koordinerende arbeid for alle UHR sine medlemsinstitusjonar som tilbyd utdanning innan økonomi og administrasjon.

Fordelen med ei slik standardisering er at ein sikrer sameining med nasjonale krav og spesifikasjonar. Samstundes sikrar ein konsistens i oppbygginga av studieprogrammet som gjer det enkelt å kjenne att og jamføre med tilsvarande tilbod frå andre institusjonar.

Ei potensiell ulempe med ei slik standardisering er at omtalen av læringsutbytte blir overordna og generell, med avgrensa rom for skreddarsaum retta mot kvar av dei fire spesialiseringane under programmet.

Eventuelle tiltak:

Ingen

3. Mastergradsstudiet skal være definert og avgrenset og ha tilstrekkelig faglig bredde. SKF §3-2(1)

Krav til gjennomgangen: Enhetene må gjennomgå de fag, disipliner og kunnskapsområder studiet omfatter og vurdere om det har tilstrekkelig bredde og er forankret i et tilsvarende bredt fagmiljø.

Vurdering:

Masterprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUiS har fire spesialiseringar (økonomisk analyse, strategi og leiing, finans og 'business innovation'). Kvar av profilane er forankra ei eit fagmiljø på 5-10 personar med forskarkompetanse, der samtlege er forskingsaktive. Porteføljen av profilar og emner ved masterprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUiS har vakse fram som resultat av kompetanse, interesser og forskingsaktivitetar i fagstaben, som igjen er tilpassa behov og utvikling i næringslivet og arbeidsmarknaden for siviløkonomar.

Med bakgrunn i kompetanse og forskingsinteresser hos fagstaben, blei programmet starta opp med 'Strategi og leiing' og 'Økonomisk analyse'. Dei to andre profilane har sidan blitt lagt til i samarbeid med næringslivet i regionen, 'Anvendt finans' som resultat av målretta tildeling frå finansnæringa gjennom stiftinga SAFI og 'Business innovation' i etterkant av donasjon frå Gjedefamilien til etableringa av Senter for innovasjonsforskning ved HHUiS. Med fire profilar har programmet ei breidd som kan by på noko for studentar med ulike bakgrunnar og interessefelt.

Utval og samansetting av profilar i programmet blir vurdert i den årlege prosessen for programrevisjon. For tida ser ein spesielt på potensialet for ei vidareutvikling og eventuell fokusering av profilen 'Strategi og leiing', for betre å reflektere næringslivets behov og justering av den interne kompetansen og aktiviteten på fagfeltet.

Eventuelle tiltak:
Vurdering/justering av profilen 'Strategi og leiing'

4. Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. STF §2-2(6)

Fagmiljøet må kunne fremvise en tilstrekkelig relevant gjensidig kobling mellom FoU/KU-virkomheten og studietilbudet og hvordan studentene introduseres for FoU/KU i løpet av studiet.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere om det drives tilstrekkelig forskningsvirkomhet i alle studiets sentrale deler og om studiet legger godt til rette for at studentene møter forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom studiet.

Vurdering:

Kvar av profilane ved masterprogrammet er forankra i eit fagmiljø på 5-10 personar med forskarkompetanse, der samtlege er forskingsaktive. Innafor kvar av spesialiseringane på programmet er resultatet ein pakke av fordjupingsemne som reflekterer forskingsinteresser hos førelesaren, der forskingsartiklar er rikt representert i pensumlitteraturen, og der førelesaren trekk på si eiga forskning i utforming og undervisning av emnet.

Innanfor kvart av emna i masterprogrammet inneber dette at førelesar trekk på metodar og resultat både frå eiga og andre si forskning på fagfeltet. Spesielt gjeld dette for fordjupingsemne og val-emne, der innhald og pensum normalt vil være vinkla mot forskingsinteressene til førelesaren. Samstundes vil undervisninga av meir grunnleggande emne og trekke på nyare forskning og i meir grunnleggande metodeemne.

Til slutt vil arbeidet med masteroppgåva i siste semester gje studentane opplæring og trening i å tenke og arbeide slik forskarar gjer, med oversyn over forskingslitteratur, identifikasjon av problemstilling, design av metodisk opplegg, datafangst og analyse, drøfting av innsikt og resultat, og samt implikasjonar for næringsliv og styresmakter.

Eventuelle tiltak:
Ingen

5. Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

STF §2-3(5), SKF §3-2

Kravene til fagmiljøets bredde, sammensetning og forskningsvirkomhet i master- og doktorgradsutdanningene er nærmere omtalt i departementets studiekvalitetsforskrift (SKF §3-2). I sine kommentarer til bestemmelsen slår NOKUT fast at det vil kreves større forskningsaktivitet knyttet til et masterstudium enn til et bachelorstudium. Merk for øvrig at NOKUT vil kreve at virkomheten i fagmiljø som driver studier innen en doktorgradsplattform skal holde «høy internasjonal kvalitet» uavhengig av studienivå. Kravet er ikke operasjonalisert.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere forskningsvirksomheten og forskningsresultatene til fagmiljøet i programmet i forhold til enhetens egne målsettinger og nasjonale krav. Fagmiljøet skal kunne vise til FoU-resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Enhetene må vurdere om virksomheten har en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå. Videre må det vurderes om fagmiljøets kompetanse og forskning er relevant for studietilbudet.

Vurdering:

Masterprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUis har fire spesialiseringar (økonomisk analyse, strategi og leiing, finans og 'business innovation'). Kvar av profilane er forankra ei eit fagmiljø på 5-10 personar med forskarkompetanse, der samtlege er forskingsaktive.

Ti av førelesarane er professorar i full og fast stilling ved HHUis, medan resten fordeler seg på fast personal i førsteamanuensis-stillingar, med innslag av eksterne førelesarar i professor II - stillingar. Førelesarane på mastergradsprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUis kan vise til ei gjennomsnittleg årleg publiseringssats på 1,3 publiseringspoeng gjennom dei siste fem åra. Dette er i tråd med interne målsettingar for HHUis, og 30 prosent høgare enn det tilsvarande gjennomsnittet for heile Uis.

Eksterne førelesarar i professor II-stillingar er normalt knytt opp mot HHUis fordi dei samarbeider med tilsette i fagstaben om forskning. Tilsvarande har tre undervisarar ved masterprogrammet eksterne deltidsstillingar ved andre norske institusjonar. Saman med andre meir eller mindre systematiske samarbeid har dette gjeve opphav til ei rekke publiseringar i lag med forskarar frå andre akademiske institusjonar, i Noreg og utanlands.

Eventuelle tiltak:

Academic Journal Guide frå Association of Business School (ABS-lista) vil i aukande grad bli innarbeidd som referanse og kvalitetsoppfølging på forskingsfeltet. Dette vil sikre at krava til relevans blir betre møtt, og samstundes sørge for ein publiseringprofil i samsvar med dei viktigaste konkurrentane (spesielt utanfor Noreg).

6. Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet. STF §2-3(1), SKF 3-2

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet omfatter personer som direkte og regelmessig gir bidrag til utviklingen, organiseringen og gjennomføringen av studietilbudet. Presiseringen er ment å inkludere personer med ulike typer bidrag inn i studietilbudet i tillegg til undervisning, veiledning eller annen tilrettelegging for læring.

Fagmiljøet skal være tilstrekkelig stort, stabilt over tid og ha den kompetansen som er nødvendig for å sikre at studentene får det forventede læringsutbyttet og at studiet har god sammenheng, progresjon og faglig bredde.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere om fagmiljøet direkte knyttet til studiet er tilstrekkelig stort til å ivareta undervisning, veiledning og FoU/KU tilknyttet studietilbudet. Videre skal det vurderes om fagmiljøets kompetanse er tilstrekkelig bred til å dekke studiets fag og emner.

Vurdering:

Den totale emneporteføljen for masterprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUiS er på 27 emne (2017), og staben av førelesarar er på same nivået. I 2017 blei fire av emna undervist av eksterne i deltidsstilling ved HHUiS, medan 23 emne blei undervist av interne krefter i full og fast stilling ved HHUiS.

Alle førelesarar ved masterprogrammet har forskarkompetanse, og fagmiljøet er stabilt. Kontinuitet blir sikra ved at dei aller fleste førelesarane har ansvar for same emnet gjennom ein femårsperiode eller meir. I 2017 involverte masterprogrammet 23 førelesarar. Med fråtrekk for dekan og fire eksterne i deltidsstilling, er 18 undervisarar i fulltidsstilling involvert i programmet. Av desse underviser fire ved andre studieprogram i tillegg til masterprogrammet. Dette tilsvarar om lag 20 studentar per underviser (2017).

Alle studentane ved masterprogrammet tek 20 studiepoeng i fellesemne første semester, uavhengig av spesialisering. I tillegg kjem profilspesifikke fordjupings-emne (40 stp) og val-emne (30 stp), som dermed har langt færre studentar enn felles-emnene i første semester. Opptaket til fordeler seg med 30 studentar på kvar av dei fire profilane, der inntil 15 av plassane ved 'Strategi og leiing' og 'Business innovation' er øyremerka for internasjonale studentar.

Kompetansen i fagmiljøet er brei, og fordeler seg godt - med forskingskompetanse innanfor kvar av dei fire profilane. Undervisarane ved masterprogrammet føreles i all hovudsak innanfor fagfelt der dei sjølv er forskingsaktive.

Eventuelle tiltak:

Sikre betre planlegging av undervisningskapasitet ved forskingspermisjonar.
Oppmode førelesarar på å byte emne (litt mindre sjeldan), for å betre total kapasitet og fleksibilitet.

7. Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå: For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse. STF §2-3(4)

Merk særskilte bestemmelser om fagmiljø for studier på 30 sp eller mindre i STF § 2-4.

Kravene i STF §2-3(4) er ikke nye, men anses å være så sentrale i regelverket at det må kunne dokumenteres at alle studier oppfyller kompetansekravet.

Fagmiljøet omfatter personene som direkte og regelmessig gir bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av studietilbudet. Ansatte i hovedstilling er ansatt i minst 50 prosent stilling ved UiS.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må gjennomgå fagmiljøet knyttet til det enkelte studiet og vurdere om kravene i STF §2-3(4) er oppfylt.

Vurdering:

Masterprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUiS har fire spesialiseringar (økonomisk analyse, strategi og leiing, finans og 'business innovation'). Kvar av profilane er forankra i eit

fagmiljø på 5-10 personar med forskarkompetanse, der samtlege er forskingsaktive.

Ti av førelesarane er professorar i full og fast stilling ved HHUiS, medan resten fordeler seg på fast personal i førsteamanuensis-stillingar, med innslag av eksterne førelesarar i professsor II – stillingar. Alle førelesarane ved masterprogrammet har formell førstestillingskompetanse.

Den totale emneporteføljen for masterprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUiS er på 27 emne (2017). Av desse blir 16 emne (60 prosent) undervist av førelesarar med professorkompetanse, medan resten blir undervist av førsteamanuensar. Undervisningsaktiviteten ved masterprogrammet tilsvarer om lag (15) årsverk.

Eventuelle tiltak:

Ingen

8. Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse. STF §2-3(2)

Utdanningsfaglig kompetanse omfatter UH-pedagogikk og didaktikk samt kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring. UHR sine retningslinjer for pedagogisk basiskompetanse angir minimumskravene for vitenskapelig ansatte. Institusjonene er pålagt å sørge for at den enkelte og miljøene kan oppdatere og utvikle sin utdanningsfaglige kompetanse. Institusjonelle fellesordninger for utdanningsfaglig kompetanse og merittering er under arbeid med tanke på igangsetting fra 2018.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse og behov for enhetsspesifikke tiltak.

Vurdering:

Emneporteføljen for masterprogrammet i økonomi og administrasjon ved HHUiS er på 26 emne, med eit tilsvarande tal for staben av undervisarar. Av desse har fleire førelesarar ikkje formell pedagogisk opplæring og/eller utdanning. Dette inneber at fleire av undervisarane ikkje kan dokumentere praktisk-pedagogisk kompetanse i tråd med *Retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse ved UiS*.

Samstundes er det grunn til å minne om at førelesarane i gjennomsnitt har lang undervisningserfaring, og at dei jamt over får gode tilbakemeldingar i emneevalueringar frå studentane.

Det kan likevel være på sin plass med ein litt meir målretta innsats for å heve den pedagogiske kompetansen i korpset av førelesarar, med rom for fleksibilitet til å sette kraft bak tiltaka spesielt der behovet er størst.

Eventuelle tiltak:

Utarbeide plan for fleksibelt tilbod av pedagogisk opplæring og/eller utdanning.
Innarbeide ordning for systematisk coaching mellom førelesarar på programmet.

9. Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet. STF §2-3(3)

Kravet alle institusjoner må oppfylle er at den faglige ledelsen skal bestå av ansatte i undervisnings- og forskerstillinger og ha det formelle ansvaret for at studiet gjennomføres i henhold til studieplanen og at studieplanen utvikles. Den/de som har det faglige ansvaret må ha kompetanse til å drive kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av studiet. Felles retningslinjer og instruks for studieprogramledere er under utarbeiding med tanke på at studieprogramledere er på plass 1. januar 2018.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere hvordan de vil ivareta kravet om studieprogramledelse i studiet og størrelsen av funksjonen.

Vurdering:

Etter ti år i drift er det utvikla gode og robuste rutiner for driften av programmet, med kompetent og stabil kompetanse som ein viktig suksess-faktor. Inntil 2017 var programmet drive gjennom eit studieprogramutval, som var leia av ein studieprogramkoordinator frå den faste fagstaben rundt programmet. Fagstaben var i tillegg representert ved ein førelesar frå kvar av dei fire profilane, av to studentrepresentantar og ein sekretær frå studieadministrasjonen ved HHUiS.

Masterprogrammet har ein studieprogramleiar, i tråd med fellesintruksen for UiS. Frå 1. januar 2018 er det programspesifikke studieprogramutvalet erstatta med eit fakultetsovergrepande studieprogramutval som er leia av prodekan for undervisning, og som femnar alle studieprogramma ved HHUiS. Her er studieprogramleiarane for kvart av programma representerte, samt to studentrepresentantar, ein representant frå næringslivet og ein frå studieadministrasjonen.

Studieprogramleiar held tett kontakt med fagressursane i programmet på uformell og uregelmessig basis (etter behov), men har oppretta eit programspesifikt møte med studentane to gonger i semesteret, som ein kanal for direkte kommunikasjon og tilbakemeldingar med dei som faktisk studerer på masterprogrammet i økonomi og administrasjon.

Eventuelle tiltak:

Evaluerer erfaring med ny ordning for studieprogramutval (våren 2019).

10. Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet. STF §2-3(6)

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere fagmiljøets samarbeid og nettverksaktiviteter og hvordan disse er relevante for studiet. Det er nettverkene som fagmiljøet deltar aktivt i, som skal vurderes. Det må også vurderes hvordan samarbeidet bidrar til kvaliteten i miljøets FoU-virksomhet.

Vurdering:

Av dei 27 emna i programporteføljen blir fire emne undervist av eksterne førelesarar i deltidsstilling som professor II ved HHUiS. To av dei eksterne førelesarane har sin faste stilling ved ein annan norsk lærestad, ein kjem frå eit amerikansk universitet og ein kjem frå næringslivet. Av dei 23 førelesarane på programmet som har full og fast stilling ved HHUiS er det fem som i tillegg har deltidsstilling utanfor UiS, tre ved andre norske lærestadar, ein i SSB og ein i Norges Bank. Desse nettverka blir direkte reflektert i samarbeid om forskning og publisering.

Fleire av førelesarane har elles bakgrunn frå arbeidsplassar i næringslivet, og trekk på nettverka derifrå til gjesteførelesingar i eigne emne i masterprogrammet i økonomi og administrasjon. I

tillegg kjem innspel via eksterne tilsette i deltidsstillingar, og inspirasjon via forskarsamarbeid og konferansar innanlands og utanlands.

Eventuelle tiltak:

Oppfordre til fortsatt bruk av eksterne gjesteførelsarar i eit breiare utval av emne.

11. Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart. STF §2-2(7)

Kravet innebærer at studiet settes i en internasjonal kontekst og at studentene på denne måten eksponeres for et mangfold av perspektiver. Studiets egenart vil være avgjørende for hva som er mest aktuelt for det enkelte studieprogrammet. Ordningene for internasjonalisering skal være relevante for studiets nivå, omfang og egenart.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere hvordan studiet oppfyller kravet om ordninger som setter studiet i en internasjonal kontekst og hvordan studentene eksponeres for internasjonale perspektiver.

Vurdering:

All undervisning på mastergradsprogrammet i økonomi og administrasjon blir gjennomført på engelsk. To av profilane ('Business innovation' og 'Strategy and management') er opna for internasjonalt opptak, med inntil 15 studieplassar for internasjonale studentar kvart år. All pensumlitteratur er internasjonal, med betydeleg vekt på forskingslitteratur av nyare dato. Undervisninga trekk elles på ferske innsikter frå førelsarane si verksemd i internasjonale nettverk og konferanseaktivitet. HHUiS legg til rette og oppmodar til utveksling, og har peika ut 3. semester som det mest passende for slike aktivitetar. I tillegg er masterprogrammet tilgjengeleg for innreisande utvekslingsstudentar.

Eventuelle tiltak:

Vurdere opning for internasjonalt opptak ved alle dei fire profilane.
Auke innsatsen for å få fleire norske studentar til å reise på utveksling.

12. Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant. STF §2-2(8)

Ordningene for studentutveksling skal være relevante for studiets nivå, omfang og egenart. Studiet skal ha tydelige ordninger for utveksling og informasjonen til studentene skal være lett tilgjengelig. Studiet skal ha tilstrekkelige administrative ressurser for utveksling.

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere om studentenes utvekslingsmuligheter gjennom oppdaterte og bindende avtaler er tilstrekkelig omfattende og at avtaler er kvalitetssikret av fagmiljøet. Det må også vurderes om utvekslingen er godt nok innpasset i det ordinære studietilbudet og om informasjonen til studentene om utvekslingsmulighetene er god nok.

Vurdering:

HHUiS oppfordrar studentane til å dra utanlands på utveksling, og har dei seinare åra lagt til rette organiseringa slik at 3. semester peikar seg ut som spesielt passende for utveksling. Eit formelt samarbeid med University of Wisconsin (Madison) med plass for mellom to til fem studentar på eit bestemt program for 'supply chain analysis' kjem i tillegg til over 15 samarbeidsinstitusjonar i Europa, Storbritannia, USA og Australia.

Tilboda blir nytta, men fortsatt er det ikkje meir enn om lag fem prosent av studentane ved programmet som gjennomfører internasjonal utveksling. Strategiar og planar for vidareutviklinga av masterprogrammet inneber klare mål om meir studentutveksling.

Eventuelle tiltak:

Oppfordre sterkare til utveksling (informasjonsmøter, faddervirksomhet el. l.). Faglærar må også i større grad framsnakke og oppfordre til utveksling. Studentar som har vore på utveksling bør bli nytta i marknadsføring av utveksling internt på HHUiS.

13. For studietilbud med obligatorisk praksis må institusjonen sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet. STF§ 2-3(7)

Krav til gjennomgangen: Enhetene må vurdere fagmiljøets erfaring og kunnskaper om/fra praksisfeltet og de ordninger som finnes for systematisk kontakt mellom fagmiljø og praksisfelt.

Vurdering:

Ikkje relevant

Eventuelle tiltak:

3 Dekanens vurdering og tilråding

Her gir dekanen sin vurdering og tilråding før rapporten sendes utdanningsdirektøren for videre behandling.

Dersom alle vurderte kriterier anses oppfylt:

- Studiets akkreditering anbefales videreført.

Dersom ikke alle vurderte kriterier anses oppfylt, men nødvendige omstillinger for å oppfylle kravene kan gjøres innen 31.12.2018:

- Studiets akkreditering anbefales videreført med en tiltaksplan for å oppfylle kriteriene

Dersom ikke alle vurderte kriterier anses oppfylt og nødvendig omstilling for å oppfylle kravene ikke kan gjøres innen 31.12.2018:

- Anbefaling om midlertidig utsatt opptak mens nødvendig utviklingsarbeid gjøres for at studiet skal oppfylle kravene, eller
- Tilråding og plan for utfasing og nedlegging

Dekanens vurdering og tilråding:

UiS, <dato>

<Dekanens navn>

Dekan

<Fakultetets navn>

Dokumentet er godkjent i Public 360 av dekanen selv²

² Det ønskes ikke signerte og skannede dokumenter

Studieprogrammet på HHUiS, sak 7/18:

Gjennomgang og planlegging av studieplassene på Handelshøgskolen

Styret ved UiS skal gjøre en gjennomgang og planlegging av studieplasser for opptak 2019. I den forbindelse ber universitetsdirektøren fakultetene om å vurdere hvilke programmer som:

Bør styrkes med flere studieplasser

Kan reduseres eller utfases

Er av så stor strategisk betydning at dette i seg selv taler mot reduksjon eller utfasing

Universitetsdirektøren ber fakultetene om å foreta strategiske vurderinger av sin studieportefølje med utgangspunkt i:

- Samfunnets behov for kompetanse og arbeidskraft
- De føringer som er lagt til grunn i strategi 2017–2020
- Kunnskapsdepartementets krav til institusjonen i utviklingsavtale og i styringssamtaler
- Oppfylingsgrad og gjennomstrømming for å vurdere programmenes bærekraft og om det er rom for å justere antall studieplasser
- En vurdering om å ta i bruk kvotering for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammene
- En gjennomgang av engelske navn på studier for å vurdere om de er tilpasset internasjonale standarder

Frist for innmelding av forslag til fordeling av studieplasser for 2019 er 7. august.

Opptak og søkning HH-UiS

	HH-UiS 2014	HH-UiS 2015	HH-UiS 2016	HH-UiS 2017	HH-UiS 2018	HH-UiS 2020
Antall studenter totalt HH-UiS (DBH)	1018	1016	1095	1183		1230
Primørsøkere per studieplass totalt HH-UiS	4,2	4,2	4,1	3,5	3,3	4
Antall studieplasser B-ØKAD	120	125	125	125	175	
Antall semesterregistrerte B-ØKAD (FS/STAR)	152	163	170	179		
Primørsøkere per studieplass B-ØKAD	3,9	3,9	3,7	3,1	2,6	
Antall studieplasser B-RETVIT	35	35	45	58	58	
Antall semesterregistrerte B-RETVIT (FS/STAR)	60	52	50	61		

Primørsøkere per studieplass B-RETVIT	5,3	5,0	5,4	3,7	3,8	
Antall studieplasser B-REGREV	50	50	50	50	0	
Antall semesterregistrerte B-REGREV (FS/STAR)	69	77	75	49		
Primørsøkere per studieplass B-REGREV	2,2	3,6	3,08	3,1		
Antall studieplasser M-REGREV			25	25	25	
Antall semesterregistrerte M-REGREV (FS/STAR)			44	40		
Primørsøkere per studieplass M-REGREV			9,7	8,3	6,6	
Antall studieplasser M-ØKAD5	30	30	20	20	20	
Antall semesterregistrerte M-ØKAD5 (FS/STAR)	35	38	33	26		
Primørsøkere per studieplass M-ØKAD5	4,6	5	4,33	5,7	6,7	
Antall studieplasser M-ØKAD	80	80	119	119	119	
Antall semesterregistrerte M-ØKAD (FS/STAR)	102	92	123	133		
Primørsøkere per studieplass M-ØKAD	5,6	5,1	6,3	8,3	5,8	
Primørsøkere per studieplass Anvendt finans			4,6	4,5	3,7	
Primørsøkere per studieplass Økonomisk analyse			4,6	4,5	4,7	
Primørsøkere per studieplass Strategi og ledelse (både int. og lokal kvote)			10,8	17,4	9,8	
Primørsøkere per studieplass			5,3	7	4,9	

Innovasjon (både int. og lokal kvote)						
---	--	--	--	--	--	--

Studiene på HH-UiS har altså gode søkertall. Søkertallene ligger godt over UiS' målsetning om 2,6 primærsøkere pr. studieplass. Bachelor i økonomi og administrasjon var i 2018 det nest mest søkte studiet på UiS og Bachelor i rettsvitenskap det femte mest søkte (rangert ut fra antall primærsøkere).

Samtidig vet vi at det er fare for at arbeidsmarkedet vil bli overmettet av økonomer i framtiden («Blant de med høyere utdanning viser framskrivningene at veksten i arbeidsstyrken er høyere enn i etterspørselen, som gir et overskuddstilbud. Dette gjelder særlig for personer med høyere utdanning innen økonomi og administrasjon og humanistiske fag.» Analyse av etterspørselen av arbeidskraft i perioden 2014 til 2035 i *Education-specific labour force and demand in Norway in times of transition*, SSB rapport 2016/31).

Fakultetsstyret vedtok i oktober 2017 å legge ned det femårige masterprogrammet i økonomi og administrasjon fra og med studieåret 2018/2019. De 20 studieplassene ønskes overført til Bachelor i økonomi og administrasjon (12 plasser) og Master i økonomi og administrasjon (8 plasser). Vedtak om nedleggelse av studieprogrammet gjøres av UiS-styret i oktober hvert år, slik at nedleggelsen av det femårige studieprogrammet må oversendes styret som sak til oktober 2018. Årsaken til at HH-UiS ønsker å legge ned studieprogrammet er hovedsakelig at programmet gir dårlig utnyttelse av studieplassene. Det er en svært liten andel av studentene på programmet som gjennomfører de fem årene.

Strategiske føringer

HHUiS har et mål om å øke antall studenter til 1230 i 2020. HHUiS hadde 1183 studenter i 2017.

Gjennomstrømming/frafall

I utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet har UiS lagt inn mål for andel bachelor- og masterkandidater som gjennomfører på normert tid som en del av avtalen.¹ Andelen bachelor- og masterstudenter som gjennomfører på normert tid på UiS ligger under gjennomsnittet for statlig sektor.

Andel uteksaminerte kandidater på normert tid* og + et semester

	2016	2017	2017 + et semester	Mål 2020
Bachelorstudier UiS totalt	45,1	43,3		50
Masterstudier UiS totalt	47,6	47,8		50
Bachelor i økonomi og administrasjon	49,0	48,0	51,3	
Bachelor i rettsvitenskap	42,1	46,7	53,3	

¹ UiS har i tillegg forpliktet seg til å sette mål for følgende utdanningsmål i utviklingsavtalen: andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år, skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten, faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter og andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter.

Master i økonomi og administrasjon	47,1	56,9	64,1	
------------------------------------	------	------	------	--

*Dette er altså andelen som fullfører på normert tid av alle studenter som begynner på studiet (inkluderer altså frafall).

En del studenter på HHUiS venter med å få utskrevet vitnemål for å kunne forbedre eksamenskarakterer. Det innebærer at ikke alle blir registrert som uteksaminerte. Gjennomføringstallene i tabellen over er derfor trolig litt for lave.

Frafall pr. studieprogram

	Kull 2013	Kull 2014	Kull 2015	Kull 2016	Kull 2017
Bachelor i økonomi og administrasjon	42 %	36 %	45 %	29 %	22 %
Bachelor i rettsvitenskap	37 %	10 %	35 %	28 %	11 %
Master i økonomi og administrasjon	20 %	31 %	24 %	14 %	10 %
Master i regnskap og revisjon				23 %	20 %

Tabellen viser frafall pr. kull, det vil si frafall for studenter som begynte i 2013, 2014 osv. Det er altså naturlig nok lavere for 2017 og 2016 ettersom disse kullene ikke har fullført utdanningsløpet.

Økes antall studieplasser, økes basisfinansieringen. Antall studenter kan også økes ved å redusere frafall, som vil gi økte produksjonsinntekter til HHUiS.

Kjønnsbalanse

Utdanningsdirektøren ber oss også om å vurdere hvorvidt vi bør ta i bruk kvotering for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammene

Kjønnsandel i uteksaminerte HHUiS

	Kvinner	Menn
Bachelor i økonomi og administrasjon 2017	56 %	44 %
Bachelor i økonomi og administrasjon 2016	64 %	36 %
Bachelor i rettsvitenskap 2017	53 %	47 %
Bachelor i rettsvitenskap 2016	69 %	31 %

Master i økonomi og administrasjon 2017	52 %	48 %
Master i økonomi og administrasjon 2016	49 %	51 %
Master i regnskap og revisjon 2017*	55 %	45 %
Master i regnskap og revisjon 2016	80 %	20 %

*M-REGREV har ingen uteksaminerte. Dette er tall for antall aktive studenter i kull 2017 og kull 2016.

Konklusjon: Det skulle ikke være nødvendig å vurdere kjønnskvolterering basert på kjønnsandel i de to siste årenes uteksaminerte/kull i studieprogrammene.

Engelske navn

Utdanningsdirektøren ber oss vurdere om de engelske navnene på studiene våre er tilpasset internasjonale standarder.

Bachelor i økonomi og administrasjon: Bachelor in Business Administration

Bachelor i rettsvitenskap: Bachelor in Law

Master i økonomi og administrasjon: Master of Science in Business Administration

Master i regnskap og revisjon: Master in Accounting and Auditing

Forslag til vedtak:

Studieprogramutvalget foreslår å øke opptaksrammen på Master i regnskap og revisjon med 10 studieplasser. Utover dette ønsker studieprogramutvalget å beholde de samme opptaksrammene som ved opptak i 2018. Studieprogramutvalget foreslår altså følgende opptaksrammer:

<i>Studieprogram</i>	<i>Opptaksplasser</i>
<i>Bachelor i økonomi og administrasjon</i>	<i>175 + 12 (fra femårig Master i økonomi og administrasjon)</i>
<i>Bachelor i rettsvitenskap</i>	<i>58</i>
<i>Master i regnskap og revisjon</i>	<i>35</i>
<i>Master i økonomi og administrasjon</i>	<i>119 + 8 (fra femårig Master i økonomi og administrasjon)</i>

Kjønnskvolterering: Studieprogrammene trenger ikke kjønnskvolterering.

Engelske navn: De engelske navnene på studieprogrammene vurderes å være tilfredsstillende.

Saksbehandler: Lene K. Hoff

Studieprogrammet på HHUiS, sak 9/18:

Forslag til ny studiestruktur på Bachelor i økonomi og administrasjon og Master i økonomi og administrasjon

Studiebarometeret viser lavere studenttilfredshet med Bachelor i økonomi og administrasjon og Master i økonomi og administrasjon enn det som er ønskelig. Emneevalueringer for programmene har også til dels svake resultater. En arbeidsgruppe har gjennomgått emneporteføljen på Bachelor i økonomi og administrasjon og identifisert mangler i arbeidsomfang på enkeltemner, manglende fagprogresjon og til dels stor overlappning mellom emner. I tillegg har reakkrediteringskomiteen for Bachelor i økonomi og administrasjon identifisert store svakheter i programmet. Ifølge den eksterne fagfellen i komiteen har programmet følgende hovedutfordringer:

- Det mangler en overordnet progresjon for studiet
- Frafallet er stort
- Studiet har lite prosjektarbeid
- Studentene får svært få faglige tilbakemeldinger
- Det er utpreget bruk av skriftlige eksamener
- Studentmedvirkningen er liten

Reakkrediteringskomiteen vil i sin rapport legge fram forslag til en organisering av samarbeidet om studieprogrammet for å oppnå større grad av koordinering og samkjøring av emner, for å utvikle nye undervisnings- og vurderingsformer i studiet og gjøre studiet mer arbeidslivsrettet.

For å støtte opp under de samme målene legges det her fram forslag til ny studiestruktur for bachelorstudiet. Det er også ønskelig at innholdet i emnene revideres for å tilpasses den nye strukturen.

I tillegg legges det fram forslag til ny studiestruktur for Master i økonomi og administrasjon. Her ønsker man å oppnå følgende:

- Revidere emner for å bygge opp under den foreslåtte studiestrukturen
- Øke koordineringen og samarbeidet mellom undervisere
- Integre «applied learning» i studiet
- Innføre «internships»
- Innføre nytt obligatorisk emne: Data to Decisions
- Sørg for lik struktur i antall obligatoriske emner og valgemner på de ulike spesialiseringene
-

Forslagene er diskutert med studieprogramleder på masterprogrammet og studieprogramleder på bachelorprogrammet, og deretter med ulike interessenter for de ulike profilene på Master i økonomi og administrasjon. Diskusjonene har ledet til en justering av forslaget for å ivareta de ulike innspill.

Forslag til vedtak:

Studieprogramutvalget på HHUiS anbefaler å innføre den foreslåtte nye studiestrukturen for Bachelor i økonomi og administrasjon og for Master i økonomi og administrasjon.

Bachelor i økonomi og administrasjon

FØRSTE ÅR: EMNER

Høstsemester – semester 1			Vårsemester – semester 2		
BØK195	Grunnleggende regnskap og bedriftsøkonomi	10	BØKxxx	Introduction to Business (Nytt emne)	10
BØK265	Mikroøkonomi (flyttet fra semester 3)	10	BØK103	Driftsregnskap og økonomistyring	10
BØK135	Matematikk for økonomi og samfunnsfag	10	BØK104	Statistikk og samfunnsvitenskapelig metode	10
	Studiepoeng	30		Studiepoeng	30
<p>Semester 1: Mikroøkonomi går inn som emne i stedet for SVEXPHIL: Examen Philosophicum. Examen Philosophicum flyttes til semester 6.</p> <p>Semester 2: Introduction to Business går inn i stedet for BØK225: Organisasjon og ledelse.</p>					

ANDRE ÅR: EMNER

Høstsemester – semester 3			Vårsemester – semester 4		
BØK350	Operations Management (tidligere valgemne)	10	BØK235	Strategi	10
BØK250	Markedsføring	10	BØK255	Makroøkonomi	10
BØK260	Investering og finansiering	10	BØKxxx	Elective I (within career specialization)	10
	Studiepoeng	30		Studiepoeng	30
<p>Semester 3: BØK350: Operations Management går inn for BØK265: Mikroøkonomi. BØK265 flyttes til 1. semester.</p> <p>Semester 4: Ingen endringer.</p>					

TREDJE ÅR: EMNER

Høstsemester – semester 5			Vårsemester – semester 6		
BØKxxx	Valgemne II/utveksling	10	BØKxxx	Ethics/Philosophy of Science	10
BØKxxx	Valgemne III/utveksling	10	BØKBOA	Bacheloroppgave	20

BØKxxx	Valgemne IV/utveksling	10			
	Studiepoeng	30		Studiepoeng	30
<p>Semester 5: Valgemner/utveksling som før, men spesialiseringsrettet. Alle emner i semester 5 gjøres engelskspråklige. Alle spesialiseringer på bachelorstudiet vil ha tre emner (unntatt spesialisering i regnskap og revisjon). Det vil være spesialiseringer på bachelorstudiet for hver av spesialiseringene på masterstudiet.</p> <p>Semester 6: SVEXPHIL flyttes hit fra første semester. Emnet vil ha fokus på vitenskapsfilosofi, etikk og metode.</p>					

Master i økonomi og administrasjon

FØRSTE ÅR: EMNER					
Fall Semester – Semester 1			Spring Semester – Semester 2		
MRR120 MØA265	Foundations I <ul style="list-style-type: none"> Accounting Managerial economics Production chain 	10	MRR100 MØA205 MØA240	<u>Specialization Depth Requirement</u> Accounting & Auditing I Applied Finance I Marketing & Strategy I Econ I Business innovation I	10
MØA155 MØA255	Foundations II <ul style="list-style-type: none"> Finance (MØA 155) Marketing & Strategy 	10	MRR220 MØA210 MØA185	<u>Specialization Depth Requirement</u> Accounting & Auditing II Applied Finance II Marketing & Strategy II Econ II Business innovation II	10
MØAxxx	Data to Decisions <ul style="list-style-type: none"> Digitization, big data, statistics/software/databases 	10	MRR130 MØA310 MØA405	<u>Specialization Depth Requirement</u> Accounting & Auditing III Applied Finance III Marketing & Strategy II Econ III Business innovation III	10
	Total ECTS	30		Total ECTS	30
Learning Goals and Activities	<ul style="list-style-type: none"> Integrated knowledge of functional areas Depth exploration of specialization Working in cross-functional teams Research design and methodological choices 				
Student Experience	<ul style="list-style-type: none"> Students will be assigned to Knowledge Centers (specializations) Each specialization will offer applied learning opportunities with professional preparation (networking, resumes, etiquette, presentation skills, leadership, etc.) Faculty will serve as advisors for each specialization Integrated curriculum: coordination and content sharing across faculty 				

ANDRE ÅR: EMNER

Fall Semester – Semester 3			Spring Semester – Semester 4		
MRR210	Elective I/internship/Exchange Accounting & Auditing	10	MRRMAS/ MØAHOV	Thesis	30
MØA360	Applied Finance				
MØAxxx	Marketing & Strategy Econ Business innovation				
MRR110	Elective II/Exchange Accounting & Auditing	10			
MØA370	Applied Finance				
MØAxxx	Marketing & Strategy Econ Business innovation				
MRR230	Elective III/ Exchange Accounting & Auditing	10			
MØAxxx	Applied Finance				
MØAxxx	Marketing & Strategy Econ Business innovation				
	Total ECTS	30		Total ECTS	30
Learning Goals and Activities	<ul style="list-style-type: none"> • One elective must be chosen outside of major/specialization • Each specialization will offer one higher-level course for students interested in a PhD • Theory development, research design and methodological choices • Application (internship, thesis) 				
Student Experience	<ul style="list-style-type: none"> • Exchange program with strategic partner schools for each specialization • Internships integrated into curriculum 				

##	Core Courses
##	Elective Specialization Courses

Kvalitetsrapport Handelshøgskolen på UiS 2017

Nøkkeltall for HHUiS og for UiS, inklusive måltall for HHUiS og UiS.

Studieplasser og opptak

	HHUIS 2014	HHUIS 2015	HHUIS 2016	HHUIS 2017	HHUIS 2018	UIS 2017	HHUIS 2020	UIS 2020
Antall studenter totalt HH-UiS	1018	1016	1095	1183		10 742	1230	11 500
Primørsøkere per studieplass totalt HH-UiS	4,2	4,2	4,1	3,5	3,3	2,5	4	2,6
Antall studieplasser B- ØKAD	120	125	125	125	175			
Antall semesterregistrerte B-ØKAD	152	163	170	179				
Primørsøkere per studieplass B-ØKAD	3,9	3,9	3,7	3,1	2,6			
Antall studieplasser B- RETVIT	35	35	45	58	58			
Antall semesterregistrerte B-RETVIT	60	52	50	61				
Primørsøkere per studieplass B-RETVIT	5,3	5,0	5,4	3,7	3,8			
Antall studieplasser B- REGREV	50	50	50	50	0			
Antall semesterregistrerte B-REGREV	69	77	75	49				
Primørsøkere per studieplass B-REGREV	2,2	3,6	3,08	3,1				
Antall studieplasser M- REGREV			25	25	25			
Antall semesterregistrerte M-REGREV			44	40				
Primørsøkere per studieplass M-REGREV			9,7	8,3	6,6			
Antall studieplasser M- ØKAD5	30	30	20	20	20			
Antall semesterregistrerte M-ØKAD5	35	38	33	26				

Primørsøkere per studieplass M-ØKAD5	4,6	5	4,3	5,7	6,7			
Antall studieplasser M-ØKAD	80	80	119	119	119			
Antall semesterregistrerte M-ØKAD	102	92	123	133				
Primørsøkere per studieplass M-ØKAD	5,6	5,1	6,3	8,3	5,8			
Primørsøkere per studieplass Anvendt finans			4,6	4,5	3,7			
Primørsøkere per studieplass Økonomisk analyse			4,6	4,5	4,7			
Primørsøkere per studieplass Strategi og ledelse (både int. og lokal kvote)			10,8	17,4	9,8			
Primørsøkere per studieplass Innovasjon (både int. og lokal kvote)			5,3	7	4,9			

Gjennomføring og frafall

	HHUIS 2014	HHUIS 2015	HHUIS 2016	HHUIS 2017	HHUIS 2018	UIS 2017	HHUIS 2020	UIS 2020
Studiepoeng per student pr. år	46,7	45,7	45,7	54,5		44,5	48	45
Andel uteksaminerte kandidater på normert tid av andel startende, bachelorstudier, prosent	47,7	43,2	43,5	41,4		43,3	50	50
Andel uteksaminerte kandidater på normert tid av andel startende, masterstudier, prosent	69,7	71,8	56,9	64,1		47,8	60	50
Andel uteksaminerte kandidater på normert tid av	52,1 (Kull 2011)	49,7 (Kull 2012)	49,0 (Kull 2013)	48,0 (Kull 2014)				

andel startende, B-ØKAD, prosent								
Andel uteksaminerte kandidater på normert tid av andel startende, B-RETVIT, prosent	48,5	32,7	42,1	46,7				
Andel uteksaminerte kandidater på normert tid av andel startende, M-ØKAD, prosent	66,7 (Kull 2012)	40 (Kull 2013)	47,1 (Kull 2014)	56,9 (Kull 2015)				
Frafall i kull B-ØKAD	35,5% (Kull 2014)	44,8% (Kull 2015)	28,8% (Kull 2016)	21,8% (Kull 2017)				
Frafall i kull B-RETVIT	10 %	34,6 %	28 %	11,5 %				
Frafall i kull M-ØKAD	31,4 %	23,9 %	13,8 %	9,8 %				
Frafall i kull M-REGREV			22,7 %	20 %				

* En del studenter på HHUIS venter med å få utskrevet vitnemål for å kunne forbedre eksamenskarakterer. Det innebærer at ikke alle blir registrert som uteksaminerte. Disse tallene kan derfor være for lave.

Utveksling

	HHUIS 2014	HHUIS 2015	HHUIS 2016	HHUIS 2017	HHUIS 2018	UIS 2017	HHUIS 2020	UIS 2020
Andel ferdige kandidater som har gjennomført et utenlandsopphold i løpet av graden	14,1 %	4,7 %	10,2 %	10,4 %		8,2	25 %	20 %
Innreisende utvekslingsstudenter	51	65	63	68				
Utreisende utvekslingsstudenter	25	33	28	28				

Forskning

	HHUIS 2014	HHUIS 2015	HHUIS 2016	HHUIS 2017	HHUIS 2018	UIS 2017	HHUIS 2020	UIS 2020
Midler fra EU og Forskningsrådet per UFF-stilling			214 500	228 765		80 695	200 000	140 000
Totale eksterne inntekter som andel av statlige inntekter			61,5 %	57,7 %		17,3 %	50 %	25 %

Antall publiseringspoeng per UFF-stilling			1,21	1,00		1,15	1,3	1,2
Andel publikasjoner på nivå 2			18,1	15,5		18,5	25	23,5
Antall kommersialiseringer (forretningsideer, patentsøknader, lisenskontrakter og nye foretak) per 10 vitenskapelige årsverk (tall fra Validé)			0,85	0,66		0,68	1,5	1,1

Ansatte

	HHUIS 2014	HHUIS 2015	HHUIS 2016	HHUIS 2017	HHUIS 2018	UIS 2017	HHUIS 2020	UIS 2020
Årsverk	49,5	51,9	58	65,9				
Andel førstekompetanse (av fast ansatte vitenskapelige årsverk)	84,5	85,7	89,4	89,4		69,8	90	75
Andel professorer av fast ansatte vitenskapelige årsverk	48,3	44,6	44,9	44,9				
Andel kvinner i professorstillinger av totalt antall professorer	15,6	15,6	21,4	28,5		25,7	30	29
Studenter per årsverk fast ansatte vitenskapelige årsverk	38,4	35,4	35,1	37,9				
Aktive Ph.D.-studenter	19	21	19	26				
Uteksaminerte Ph.D.-studenter	3	2	1	4				

Tallene er hentet fra UIS årsrapport 2017, DBH, FS/STAR og FS.

Om kvalitetsrapporteringen for 2017

I 2014 vedtok UiS-styret å fjerne kravet om at fakultetene utarbeider årsrapporter om arbeidet med kvalitet som en del av rapporteringen til styret. Det ble opp til hvert fakultetet å finne fram til en egenrapportering man så seg tjent med. HHUiS velger å fortsette med kvalitetsrapport for 2017. En av årsakene til det er at Studiekvalitetsforskriften stiller krav til dokumentasjon av kvalitetsarbeid. NOKUT har varslet tilsyn med universitetenes kvalitetssystemer i 2019 og vil trolig be om slik dokumentasjon som en del av tilsynet.

Forskrifter/lover om kvalitetsarbeid

Følgende tre lover/forskrifter styrer arbeidet med utdanningskvalitet i høyere utdanning:

Lov om universiteter og høyskoler

Studiekvalitetsforskriften, fastsatt av Kunnskapsdepartementet

Studietilsynsforskriften, fastsatt av NOKUT

Lov om universiteter og høyskoler §1-6: Universiteter og høyskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningene. Studentevalueringer skal inngå i systemet for kvalitetssikring.

Studiekvalitetsforskriften § 2-1. Krav til systematisk kvalitetsarbeid:

(1) Universiteter og høyskoler skal ivareta ansvaret for kvaliteten i utdanningen gjennom systematisk kvalitetsarbeid som sikrer og bidrar til å utvikle kvaliteten i studietilbudene. Videre skal institusjonene legge til rette for løpende utvikling av utdanningskvaliteten, kunne avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og sikre tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet. Institusjonene skal kvalitetssikre alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avsluttet utdanning.

(2) Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige, som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene. Evalueringsresultatene skal være offentlige.

Studietilsynsforskriften § 4-1. Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet:

(1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.

(2) Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.

(3) Institusjonen skal ha ordninger for å systematisk kontrollere at alle studietilbud tilfredsstillende kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning §§ 3-1 til 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift, og eventuelle tilleggskrav fastsatt av institusjonen.

(4) Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.

(5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid.

(6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

NOKUT fører tilsyn med institusjonenes kvalitetssystemer opp mot disse kriteriene. I 2019 vil NOKUT starte tilsyn med universitetenes kvalitetssystemer. UiS vil bli varslet om tilsyn minst seks måneder før det starter. Kvalitetssystemet på UiS er under revisjon. UiS innfører en ordning med reakkreditering av studier som en del av dette systemet og for å tilfredsstillende kravene i forskriftene. Det er dessuten innført strengere ordninger for akkreditering av studier, se nedenfor. En prosjektgruppe skal komplettere og lage beskrivelse av det nye kvalitetssystemet på UiS. Det legges vekt på å lage et enkelt system med liten grad av rapportering. Prosjektgruppa består av utdanningsdirektøren og ansatte i utdanningsavdelingen. Gruppa skal benytte seg av en referansegruppe bestående av prodekaner for utdanning, kvalitetskoordinatorer og StOr. Arbeidet skal være ferdig i desember 2018.

Akkreditering av nye studier:

Fagfellevurdering er innført som et nytt ledd i akkrediteringer av nye studier på UiS. To fagfeller fra en annen institusjon skal gjennomgå forslag til studium og fagmiljø før søknad om akkreditering av et nytt studium sendes fra fakultetet. Dekan oppnevner komiteen etter forslag fra fagmiljøet. Dekan skal på grunnlag av vurderingen fra fagfellene avgjøre om det skal søkes om akkreditering og etablering av studiet.

Reakkreditering av studier (tilsyn):

I 2018 kjøres piloter for den nye reakkrediteringsordningen på UiS. Bachelor i økonomi og administrasjon er en av pilotene. Deretter skal ordningen evalueres, og reakkrediteringsordningen iverksettes for fullt fra og med 2019. Alle bachelor-, master- og PhD-studier skal reakkrediteres normalt hvert år, minimum hvert åttende år. Utdanningsutvalget fastsetter hvilke studier som skal reakkrediteres når, etter konsultasjon med dekanene.

Bachelor i økonomi og administrasjon gjennomgås av en komité bestående av Ola Barkved, Thomas Laudal, Lene K. Hoff, Henrik Find Fladkjær fra Aalborg Universitet, Paul A. Boxill fra Bate og Sindre T. Johnsen (student). Komiteen vurderer om Studietilsynsforskriftens og Studiekvalitetsforskriftens krav til akkreditering er tilfredsstillende oppfylt og om studietilbudet har tilfredsstillende gjennomføringsevne og dokumenterte resultater. Komiteen skal også gi vurderinger og råd som kan være nyttige for videre utvikling av studietilbudet. Som vurderingsgrunnlag får en komiteen emnebeskrivelser, mal for vitnemål, tittel på bachelor/masteroppgaver de siste tre årene, timeplaner, oversikt over arbeidsomfang for studentene, oversikt over fagmiljøet, fagmiljøets publikasjoner og CV, utvekslingsavtaler, resultater fra Studiebarometeret og studentevalueringer, i tillegg til kvantitative data, som tall for søkning og opptak, gjennomstrømming og frafall og karakterfordeling. Komiteens rapport og vurdering oversendes dekan, som gis anledning til å kommentere på komiteens vurdering. Dekan gir sin anbefaling angående revidering av akkreditering, som så oversendes sammen med komiteens rapport til endelig behandling om reakkreditering i Utdanningsutvalget.

Gjennomgang av studier 2018

Utdanningsinstitusjonene har frist til utgangen av 2018 med å tilfredsstillende de nye

kravene som ble tatt inn i Studietilsynsforskriften i 2017. Alle bachelor- og masterstudier på UiS gjennomgås etter en rapportmal. Rapportene skal behandles av kompetent utvalg på fakultetet, som gir sin tilråding til dekan om hvorvidt studiet tilfredsstiller kravene og reakkreditering kan anbefales, eller om tiltak bør iverksettes. Endelig beslutning om reakkreditering gjøres av utdanningsutvalget.

Studieprogramportefølje og opptakstall

I 2017 var det følgende studieprogram på Handelshøgskolen ved UiS:

Bachelor i økonomi og administrasjon

Bachelor i regnskap og revisjon

Bachelor i rettsvitenskap

Master i økonomi og administrasjon (toårig)

Master i økonomi og administrasjon (femårig)

Master i regnskap og revisjon

Executive Master in Business Administration (etter- og videreutdanning i regi av EVU)

Bachelor i regnskap og revisjon skal legges ned, siste kull i studiet startet høsten 2017. Styret på UiS vedtok i november 2017 nedleggelse av studieprogrammet. Årsaken til nedleggelsen er endringer som vil bli gjort i krav for å kvalifisere til revisor i revisorloven. En bachelor i regnskap og revisjon vil ikke lenger tilfredsstille kravene, det vil være påkrevd med utdanning på masternivå.

Fakultetsstyret vedtok i oktober 2017 å legge ned det femårige masterprogrammet i økonomi og administrasjon fra og med studieåret 2018/2019. De 20 studieplassene ønskes overført til Bachelor i økonomi og administrasjon (12 plasser) og Master i økonomi og administrasjon (8 plasser). Vedtak om nedleggelse av studieprogrammet gjøres av UiS-styret i oktober hvert år, slik at nedleggelsen av det femårige studieprogrammet må oversendes styret som sak til oktober 2018. Årsaken til at HH-UiS ønsker å legge ned studieprogrammet er hovedsakelig at programmet gir dårlig utnyttelse av studieplassene. Det er en svært liten andel av studentene på programmet som gjennomfører de fem årene.

Kvalitetsrapporten rapporterer for 2017, men ettersom søkertall for 2018 foreligger, tar vi med disse:

Bachelor i økonomi og administrasjon var i 2018 det nest mest søkte studiet på UiS (rangert ut fra antall primærsøkere). I Samordna opptak er studiet det 48. mest søkte i landet (rangert ut fra antall primærsøkere). Siviløkonomstudiet på NHH er det mest søkte økonomistudiet nasjonalt, og det nest mest søkte studiet generelt, Bachelor i økonomi og administrasjon på NTNU er det nest mest søkte økonomistudiet i landet (10. plass totalt), fulgt av Bachelor i økonomi og administrasjon på OsloMet (18. plass).

Bachelor i rettsvitenskap er det femte mest søkte studiet på UiS. Rettsvitenskap på Universitetet i Oslo topper listen over de mest søkte studiene i landet i Samordna opptak, med rettsvitenskap på Universitetet i Bergen på tredje plass. Bachelor i rettsvitenskap på UiS er det 155. mest søkte studiet i landet, med Bachelor i rettsvitenskap på UiT Norges arktiske universitet og Bachelor i rettsvitenskap på Høgskolen i Innlandet over seg på lista og Bachelor i rettsvitenskap på UiA under.

Når det gjelder Master i økonomi og administrasjon viser søkertallene for 2018 en nedgang i det totale antallet søkere til programmet på alle de fire spesialiseringsretningene sammenlignet med 2017. Samtidig ser vi en økning i antallet primærsøkere på alle retningene, med unntak av anvendt finans.

Søkertallene for det internasjonale opptaket viser en betydelig reduksjon både i antall totale søkere og primærsøkere. Dette skyldes nok i hovedsak innføringen av krav om GMAT/GRE fra og med opptaket 2018.

Selv om søkerne til Master i økonomi og administrasjon har søkt seg inn på en bestemt spesialiseringsretning, vil det erfaringsmessig være studenter som søker om å få bytte retning etter studiestart. Dersom studentene har konkurransepoeng tilsvarende retningen de ønsker å bytte til, og det er ledig kapasitet, vil en slik søknad normalt bli innvilget. I fjor var det 15 søknader som ble innvilget, og de fleste av disse gjaldt bytte fra enten strategi og ledelse til økonomisk analyse eller fra anvendt finans til økonomisk analyse.

For Master i regnskap og revisjon er bildet motsatt sammenlignet med Master i økonomi og administrasjon; det totale antallet søkere har gått opp, mens antallet primærsøkere har gått ned. Dette kan ha sammenheng med at nesten alle MRR-emner nå er åpnet opp for opptak til enkeltemner.

Omorganisering på UiS

Handelshøgskolen ble skilt ut fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet som eget fakultet i august 2017. Instituttleder gikk over i stilling som dekan, og fakultetsdirektør, prodekan for forskning og prodekan for utdanning ble ansatt.

Høsten 2017 arbeidet Handelshøgskolen med å lage strategi for perioden 2018–2020, denne ble vedtatt av Fakultetsstyret i desember 2017. Et forslag til operasjonalisert og mer langsiktig strategi skal utarbeides og legges fram for siste møte i fakultetsstyret vårsemesteret 2018. Den faglige organiseringen av fakultetet skal også være på plass i løpet av 2018.

Som ledd i omorganiseringen av UiS har UiS-styret satt som krav at alle fakulteter skal ha studieprogramutvalg og alle studieprogram skal ha en studieprogramleder. Det er fastsatt et overordnet mandat for studieprogramutvalgene og studieprogramlederfunksjonen.

Følgende mandat for studieprogramutvalg er fastsatt av UiS-styret: Studieprogramutvalgene skal ledes av prodekan for undervisning og bestå av studieprogramledere, studenter og administrativt personale. Studieprogramutvalget skal være et rådgivende organ for enhetsledelsene med særlig vekt på utvikling av kvalitet i studiene og gi råd til fakultetenes utdanningsledelse om kvalitetsutvikling og kvalitetssikring av studieprogrammene, studieprogrammenes utvikling med tanke på universitetets satsningsområder (digitalisering, samfunnsutvikling og innovasjon og internasjonalisering) og samordning mellom studieprogrammer.

Følgende mandat for studieprogramledere er fastsatt av UiS-styret: Studieprogramlederne skal ha ansvar for løpende koordinering, kvalitetssikring og -utvikling av studiet. Studieprogramlederne skal være et tydelig kontaktpunkt for studentene på studieprogrammet og utgjøre et bindeledd mellom disse og enhetslederen. Ansvaret for et studium ligger hos faglig enhetsleder mens de daglige, operasjonelle oppgavene kan ivaretas av studieprogramleder.

HH-UiS har hatt studiespesifikke programutvalg. Disse utvalgene ble avviklet høsten 2017 og ble på nyåret 2018 erstattet av studieprogramutvalget som er beskrevet ovenfor. Det er altså ikke lenger ordninger for samarbeid

Studieprogramutvalget har to studentrepresentanter, alle studiene på HH-UiS er altså ikke representert med en student i utvalget. Det er derfor viktig at studieprogrammene finner en annen kontaktflate med studentene for arbeid knyttet til utvikling av studieprogrammene.

Arbeidet i studieprogramutvalgene i 2017

Nedenfor følger en oppsummering av arbeidet i de programspesifikke studieprogramutvalgene i 2017:

Bachelor i økonomi og administrasjon:

Programutvalget ved Bachelor i økonomi og administrasjon har vært ledet av studieprogramleder Ola Barkved. Utvalget besto av fem av underviserne på programmet, to studenter og to administrativt ansatte. Utvalget hadde jevnlig møter i 2017, cirka en gang i måneden. Det ble blant annet arbeidet mye med emnerevisjonen. Som et ledd i dette ble det gjort en sammenlikning av alle bacheloremnene opp mot tilsvarende emner på NHH og i forhold til NRØA-krav. Her framkom blant annet at flere emner ved HH-UiS hadde for lite pensum/faglig innhold i forhold til antall studiepoeng som ble gitt for emnene. Det ble utviklet forslag til nye emner, her var studentene pådrivere, men man fikk ikke gjennomslag for forslagene utover programutvalget. Sammenlikningen inngår som en del av dokumentasjonen i arbeidet med reakkrediteringspiloten som Bachelor i økonomi og administrasjon skal delta i. Programutvalget har også hatt workshop med ansatte for å samordne studietilbudet og for å fremme utvikling av nye undervisningsformer og vurderingsformer.

Bachelor i rettsvitenskap:

Programutvalget ved Bachelor i rettsvitenskap har vært ledet av studieprogramleder Ola Johan Settem og hadde fire møter i 2017. Møtene ble brukt til: undervisningsressurser og bemanning, orienteringer om endringer i ordninger på UiS og HH-UiS, Studiebarometeret, program- og emnerevisjon, undervisning og eksamensordninger, opptaksrammer osv. Studieleder hadde også jevnlig dialog med tre ansatte arbeidsgruppeledere (hjelpelærere) som var studenter på tredje studieår, også om hvilke innspill de hadde generelt til studieordningen og hvordan denne kan videreutvikles. Det har også vært arrangert en rekke faglunsjer/seminarer for de rettsvitenskapelig ansatte ved UiS i 2017 med foredrag fra eksterne om aktuelle rettsvitenskapelige temaer og med diskusjoner om studieprogrammet og hvordan dette kan utvikles.

Master i økonomi og administrasjon:

Programutvalget for Master i økonomi og administrasjon har vært ledet av studieprogramleder Klaus Mohn, og har hatt ett medlem fra fagstaben for hver av profilene under programmet, samt to studentrepresentanter og sekretær fra administrasjonen. Utvalget hadde tre møter i løpet av vårsemesteret 2017. Studieprogramleder har brukt møtene til å oppdatere utvalget på aktuelle eksterne og interne utviklingstrekk (utredninger, rapporter, politikk- og forskriftsendringer, revisjon av akkrediteringsprosedyrer, opptaksresultater mv). Møtene har også vært brukt til overvåkning og evaluering av

emneporteføljen i programmet (emnebeskrivelser, studentevalueringer, studenttall, eksamensresultater mv), samt til gjennomgang og diskusjon av ulike interne og eksterne spørreundersøkelser (f. eks. Studiebarometer og interne evalueringer). Innspill til programrevisjonsprosessen stod ellers på agendaen for alle møtene gjennom våren 2017. Denne prosessen munnet ut i en skriftlig innstilling fra programutvalget, som ble oversendt dekan for videre oppfølging 19. juni 2017. Våren 2017 organiserte programkomiteen en halvdags workshop for alle forelesere ved programmet. Programmet omfattet standardisering av emnebeskrivelser og veiledningsprosesser, samt presentasjon og diskusjon rundt nye undervisningsmetoder. To representanter fra studentforeningen for økonomistudenter på masternivå (MASTØK) har hatt fast plass i programutvalget. Dette har gitt en kanal for direkte innspill fra studentene og deres organisasjoner. I tillegg har studentrepresentasjonen bidratt til at den samme informasjonen som er formidlet av studieprogramlederen til fagmiljøene også har kommet studentene til del. Studentene har deltatt aktivt i alle diskusjoner og beslutningsprosesser i utvalget, og deltok også i workshopen.

Master i regnskap og revisjon

Programutvalget for Master i regnskap og revisjon har vært ledet av studieprogramleder Lars Atle Kjøde og har bestått av ytterligere ett medlem fra fagmiljøet, en student og en representant fra næringslivet. Det har vært ett-to møter i utvalget hvert semester. Studieprogramleder har i tillegg jevnlig hatt møter med klasserepresentant.

Executive Master in Business Administration

Her har det ikke vært programutvalg eller studieprogramleder i 2017.

Linjeforeninger

Studiene på HHUiS har følgende aktive linjeforeninger:

Juristforeningen i Stavanger (Jufo): Linjeforening for studenter som går rettsvitenskap på HHUiS.

Mastøk: Linjeforening for masterstudenter i økonomi og administrasjon og masterstudenter i regnskap og revisjon ved HHUiS.

ØSF – Økonomistudentenes forening: Linjeforening for økonomistudenter på bachelornivå på HHUiS.

Sensorveiledninger

I 2017 ble det innført et krav i eksamensreglementet til UiS om at det skal utarbeides sensorveiledning til hver eksamen som skal gjøres tilgjengelig for studentene etter at karakter er fastsatt. Det er fremdeles (pr. mai 2018) en utfordring for administrasjonen å få på plass sensorveiledninger i alle emner, og det savnes faglærermøter der administrasjonen kan informere om slike rutiner. Sensorveiledningen gjøres tilgjengelig for studentene på Canvas.

Studiebarometeret 2017

Svarresponsen i Studiebarometeret 2017 har økt sterkt for Master i økonomi og administrasjon (2017: 62 respondenter/60 %), mens for Bachelor i økonomi og administrasjon (2017: 47 respondenter/40%) og Bachelor i rettsvitenskap (2017: 29 respondenter/72%) ligger svarresponsen omtrent som året før. Master i regnskap og revisjon (28 respondenter/78%) inngår i Studiebarometeret for første gang i 2017.

Studiebarometeret 2017 viser at studieprogrammene på HHUiS sammenlagt skårer dårligst på spørsmålene:

Hvor tilfreds er du med: - Studentens mulighet for å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet

Hvor tilfreds er du med: - Hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp

Hvor tilfreds er du med: - Antall tilbakemeldinger du har fått fra faglig ansatte på arbeidet ditt

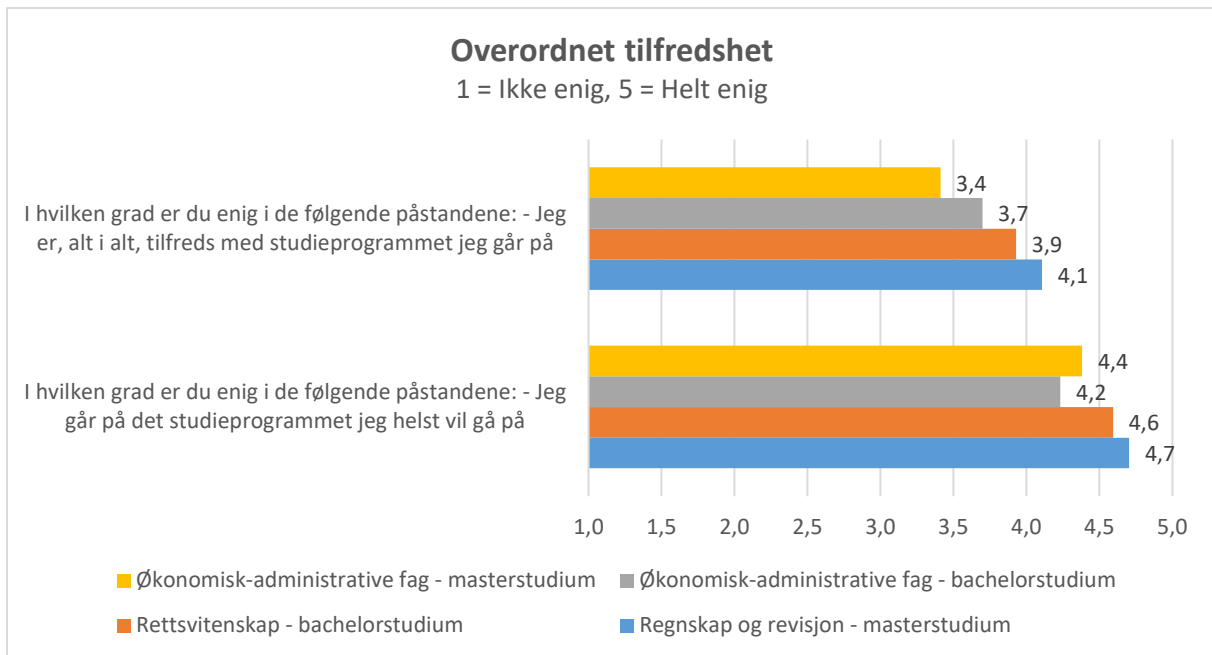
Hvor tilfreds er du med: - De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt

Hvor tilfreds er du med: - Det lokale studentdemokratiet (fagutvalg, tillitsvalgte, studentparlament o.l.)

Dette følger den nasjonale trenden: Noe av det studentene er minst fornøyd med nasjonalt er tilbakemeldinger og veiledning. Det samme gjelder muligheten til å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet og hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp. Her er altså HHUiS helt på linje med hovedtendensene nasjonalt. HHUiS skårer imidlertid dårligere på disse spørsmålene enn det nasjonale gjennomsnittet – fire av de fem enkeltspørsmålene HHUiS skårer dårligst på, er blant de fem enkeltspørsmålene som også avviker mest negativt sammenliknet med det nasjonale gjennomsnittet. I tillegg til disse avviker HHUiS mest fra negativt fra det nasjonale gjennomsnittet på spørsmålet: I hvilken grad mener du at studieprogrammet du går på: - Har godt samarbeid med arbeidslivet.

Det er særlig Bachelor i økonomi og administrasjon og Master i økonomi og administrasjon som avviker negativt fra det nasjonale gjennomsnittet på spørsmålene om samarbeid med arbeidslivet, studentenes mulighet til å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet og hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp. Det er særlig Bachelor i økonomi og administrasjon som avviker negativt fra nasjonalt gjennomsnitt på spørsmålet om faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt.

Studiebarometeret 2017 viser utilstrekkelig grad av studenttilfredshet med studiene på HHUiS: Tre av de fire studieprogrammene *Bachelor i økonomi og administrasjon*, *Bachelor i Rettsvitenskap*, *Master i økonomi og administrasjon* og *Master i regnskap og revisjon* ligger under det nasjonale gjennomsnittet for overordnet tilfredshet med studiet (nasjonalt gjennomsnitt: 4,1 på en skala fra 1 til 5, der 5 er mest positiv):

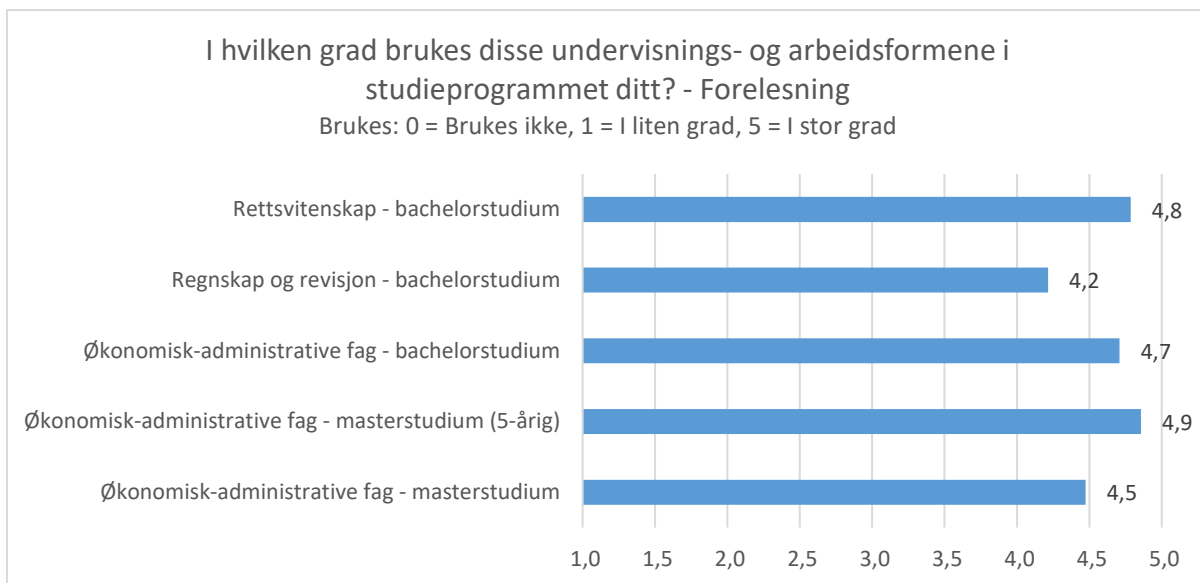
Studentevalueringer

Studentevalueringer skal i henhold til Universitets- og høyskoleloven inngå i kvalitetssystemet. Det blir gjort studentevalueringer av alle emner på HHUiS hvert semester.

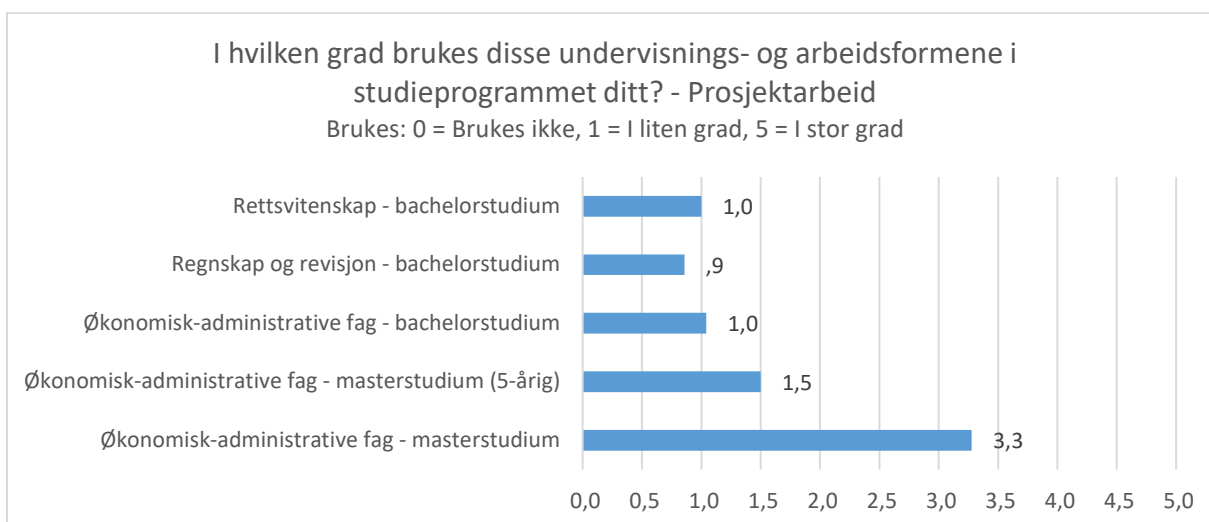
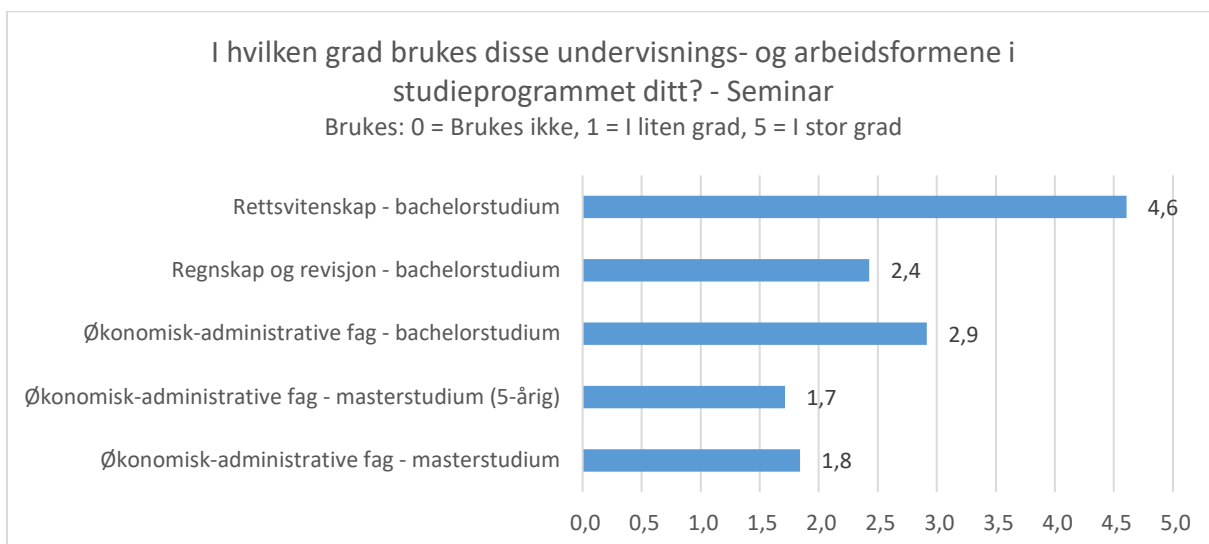
Dersom studentevalueringene skal kunne brukes i utviklingen av undervisningen er det avgjørende at underviserne opplever spørsmålene som meningsfulle; at man har en oppfatning av hvilke faktorer som er avgjørende for god undervisning og at spørsmålene i studentevalueringen relaterer seg til disse. HH-UiS vil revidere spørsmålene i studentevalueringene i 2018. Det må også iverksettes tiltak for å få opp antall respondenter i en del emner. Diskusjonene om svarprosent, og spekulasjoner om lav representativitet, bør imidlertid ikke ta for mye oppmerksomhet bort fra oppfølgingen av evalueringene. Det finnes lite grunnlag for å påstå at det er de mest fornøyde eller mest misfornøyde studentene som deltar i slike undersøkelser. Flere studier viser at studentene som gjør studentevalueringer ikke avviker veldig i sitt syn på studiene enn studentene som gjør dem (*How important are high response rates for college surveys*, Fosnacht m.fl., 2017). Alle undervisere får tilsendt sine evalueringer. Prodekan for undervisning går gjennom emneevalueringene sammen med studieprogramlederne på de respektive studieprogrammene. Dersom man finner store avvik, kalles underviser inn til samtale med prodekan for undervisning og/eller studieprogramleder. Behov for endringer diskuteres i ledergruppen.

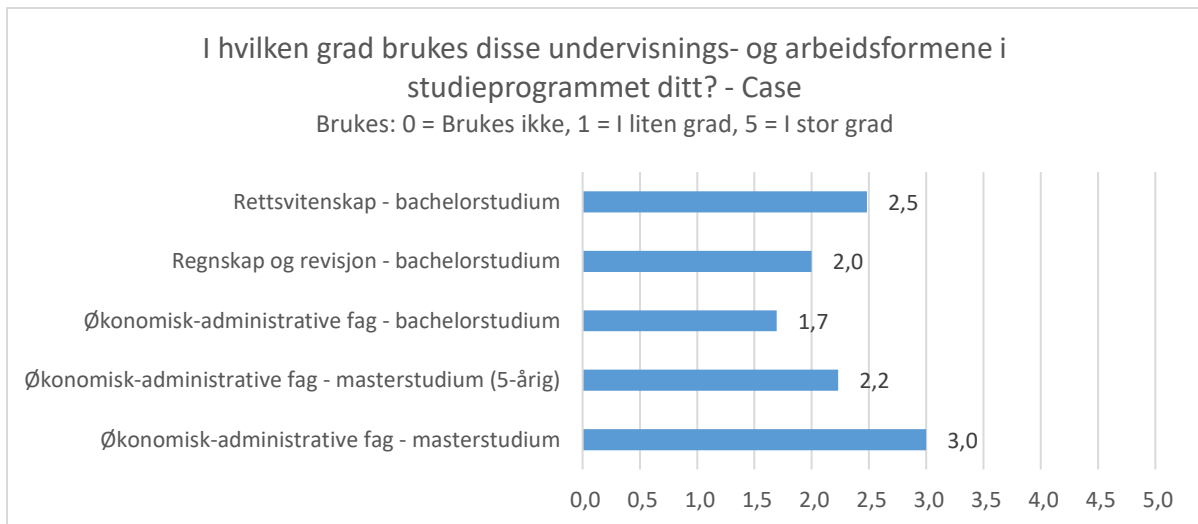
Undervisnings- og vurderingsformer

I Studiebarometeret 2016 rapporterer studentene at forelesninger er den rådende undervisningsformen på HH-UiS (spørsmål om undervisnings- og arbeidsformer inngår ikke i Studiebarometeret 2017).

Andre arbeidsformer brukes i langt mindre grad, dvs. seminarer, gruppe uten lærer, prosjektarbeid, feltarbeid, case eller annen praktisk øving:

NOKUTs *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning* krever at det legges til rette for at studentene kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen. Dette kravet formuleres også av Kunnskapsdepartementet i Meld.St.16 (2016-2017): *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*:

Selv om forelesninger kan fungere godt, er de ikke alene spesielt godt egnet for dybdeløring. Dette taler for at forelesningen i større grad bør erstattes eller kombineres med undervisningsformer der studenten selv spiller en mer aktiv rolle. (...). Studentaktive undervisningsformer, som problembasert læring, case-basert læring, prosjektbasert læring og utforskende læring, er særlig godt egnet til å engasjere og aktivisere studentene og stimulere dybdeløring. Dette innebærer at studentene selv jobber med å finne løsninger på definerte problemer. Gjennom denne typen læringsaktiviteter blir studentene aktive deltakere i egen læring og får tillit til å gjøre faglige vurderinger. Underviserne tilrettelegger og hjelper studentene med å reflektere over faglige problemstillinger. Slike undervisningsformer bidrar til å integrere studentene i fagmiljøet, øke deres motivasjon og engasjement og fremme kritisk tenkning. De er også gunstige for å lære om vitenskapelig metode og utvikle evnen til selv å gjennomføre forskningslignende aktiviteter. (...) Regjeringen forventer at fagmiljøene i mye større grad enn i dag bruker undervisningsformer hvor studentene har en aktiv rolle, og at de bruker digitale hjelpemidler og ny teknologi der det er hensiktsmessig og mulig. Videre bør fagmiljøene reflektere over hvilke undervisningsformer studentene lærer mest av, og se til forskning om læring og undervisning. (*Meld.St. 16: Kultur for kvalitet i høyere utdanning*).

På HHUis er skriftlig skoleeksamen den dominerende eksamensformen: Alle obligatoriske emner i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon har skriftlig skoleeksamen (og langt de fleste valgemenner). Det samme gjelder Bachelor i rettsvitenskap og Master i regnskap og revisjon, der samtlige emner, med unntak av ett i hvert av studiene, har skriftlig skoleeksamen. Master i økonomi og administrasjon har større variasjon i vurderingsformer. Kunnskapsdepartementet ønsker også en større variasjon i vurderingsformene: Det er godt dokumentert at mange studenter tilpasser læringsstrategi etter det de tror vil bli testet på eksamen. Dersom studentene først og fremst vil bli prøvd i faktakunnskap og om de har lest pensum, vil mange studenter ha en overflatisk tilnærming til læring. Derfor er det viktig at fagmiljøene, i samråd med studentene, velger vurderingsformer som stimulerer til dybdeløring. Hele det fastsatte læringsutbyttet bør testes, inkludert det som gjelder generiske ferdigheter. Vurderingen bør blant annet kunne gi svar på om studentene har utviklet evne til analytisk vurdering. Tradisjonell skriftlig eksamen kan med fordel suppleres med andre vurderingsformer,

for eksempel vurderingsformer som speiler situasjoner og problemstillinger studenten må forventes å møte etter endt utdanning. (*Meld.St. 16: Kultur for kvalitet i høyere utdanning*).